

GŁOS POLSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACKI.

Prenumerata miesięcznie w Łodzi mk. 7.000
 " " " Kraju " 7.500
 " " " za gran. 10.000
 Odnoszenie do domu 500 mk. miesięcznie.
 „Głos Polski” łącznie z „Kurierem Wiecz.”
 wraz z odnoszeniem 14.000 mk. miesięcznie.

Cena 300 mrk.

Redakcja i Administracja
 Łódź, Piotrkowska nr. 106.
 Telefony: Redakcji nr. 19-71,
 Administr. 199. Nocny—799.

Ogłoszenia: I str. i w teście 1000 mk. (5 szpalt
 za wiersz Nekrologi 600 " 5
 nonparel. Nadesł. po teśc. 750 " 5
 jednoszp. Zwyczajne 500 " 8
 Ogłoszenia zaręczynowe i zaślubinowe 50.000 mrk.
 Ogłoszenia zamiejscowe obliczane są o 50 procent,
 w zaś firm zagranicznych o 100 procent drożej.

Dziś niedwoma'nie osta'ni dzień!

Casino

II SERJA II

Sodomy i Gomory

LUCY DORAINE w roli głównej.

Jutro! Sensacja! Jutro!

Łodzi! Pamiętaj o

„Sessue Hayakawa!”

„KTO WINIEN”

Dziś premiera! Dramat erotyczny w 7 wielkich aktach.

Teatr **Scala**. Tylko 2 gościnne występy!

Mieczysława Cwiklińska
Kaz. Junosza-Stepowski
St. Stanisławski i inni

W środę, d. 14 i czwartek, d. 15 b. m., o godz. 8.30 wiecz.

„BANCO”

Reżys. JAN JANUSZ. Szafka łącznie bez suffera.
Bilety w cukierni W-go Komara od g. 11-3 od 5-9 wiecz

Tanio Wygodnie

Dla inteligencji

Na spłatę ratami!

Towary wełniane, jedwabne, chustki, swetry, obuwie, garnitury na obślunki it.d. wszystko wyłącznie w dobrych gatunkach poleca

„Wygoda” Łódź, Zawadzka 24, I p. front

Wygodnie 71-10 Tanio

Rachunki w złotych polskich w P. K. O.

WARSZAWA, 12 lutego (AW). — Z dniem 15 b. m. P. K. O. otwiera rachunki terminowe w złotych polskich. Pieniądze składane na rachunek bieżący, będą przy składaniu i podejmowaniu obliczane w markach polskich według kursu złotego polskiego.

Kurs będzie codziennie obliczany przez P. K. O.

Wprowadzenie miernika złotego.

WARSZAWA, 12 lutego (AW). — Prace ministerstwa skarbu nad sprawą wprowadzenia miernika złotego w dziedzinie kredytowej są już na ukończeniu. Miernik złoty ma być wprowadzony w najbliższym czasie. Polegać on będzie na tym, że wszystkie pożyczki będą Inst. tucjom kredytowym udzielane przez państwo w złotych polskich, według kursu, ustanowionego przez ministerstwo skarbu.

Pożyczki te będą spłacane również w złotych polskich po kursie, ustanowionym przez ministerstwo skarbu. Miernik złoty będzie po części również wprowadzony do dyskon. a waktli.

Senat przeciwko sejmowi.

Komisja senacka odzwołała przeciw budżetowi.

WARSZAWA, 12 lutego, (Pat). — Na dzisiejszym posiedzeniu senackiej komisji skarbowo-budżetowej pod przewodnictwem senatora Nowodworskiego, senator Buzek referował projekt wizerum budżetowego za czas od 1 stycznia do 31 marca roku bież. referent zaproponował przyjęcie wizerum bez zmian.

Na ponownym wieczornym posiedzeniu komisji toczyła się dalsza dyskusja nad referatem senatora Buzka.

Wniosek o przyjęcie projektu wizerum uzyskał głosów 7. Przeciw przyjęciu padło również głosów 7.

Głos przewodniczącego o senatora Nowodworskiego, przechylił listę głosów przeciw przyjęciu wizerum.

OSTRZEGAWCZY GŁOS Z WOŁYNIA.

Morderca Smaragd znajduje zwolenników.

WARSZAWA, 12 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). Zarządzający metropolii prawosławnej, Dyonizy, otrzymał wczoraj depeşe od jednego z mnaszyrów na Wołyniu z prośbą o usunięcie mnicha Polikarpa, który rozwija działalność, podobną do akcji Smaragda.

Podpisani na depeszy wskazują, że o ile się tego nie zrobi zaraz, to może być zapóźno.

O RUŚ PRZYKARPACKĄ.

LWÓW, 12 lutego. (AW). „Hromadskij Wistnik” donosi za prasą czeską, że na Rusi przykarpackiej nastąpiło zjednoczenie całego szeregu partij, jak chliborobów, t. zw. partij Beskidów oraz partij agrarzystów.

Tworzenie tego bloku ma na celu konsolidację tych elementów ukraińskich, które stoją na gruncie państwowości czeskiej, oraz przeciwstawienie się grupie Gagatka I dr. Kalińskiego, którzy ponierają opozycje elementów madziarofilskich przeciw władzom czeskim.

KAPS

Tępcie SZCZURY I MYSZY

KAPS jedyny radykalny i wypróbowany środek tępi bezwzględnie SZCZURY I MYSZY.

Zadać w aptekach i skł. autecznych

Poszukujemy zdolnej wykwalifikowanej

GOSPODYNII

(izraelki). Oferty prosimy złożyć w Kancelarii i rzutalku Polozni-zego, Polu niowa 18, 210-2

Sala T-wa Milschów Motyki Krótka 1.

JUTRO, dn. 14 lutego o 8.30

Recital **SKRZYPCOWY**

Stanisława FRYDBERGA

przy fortepianie Dyr. Pydek.

Szczegóły w programach.

Koźnierz sabolowy

zabulono w sobotę wieczorem Ustawy anulacja zacięcia osada za wysokim wynagrodzeniem pod adresem: Piotrkowska 125 (mieszkanie w kase straż). 998-1

Nowości Nowości Nowości

ANDRZEJ WLAST 341

SERCE TATUOWANE

POEZJE

Do nabycia we wszystkich księgarni

Kup pożyczkę złotą!

Sejm i rząd przy pracy.

Wrażenia ogólne.

Wczorajszy sejm zatłwiony się dość prędko w trzecim czytaniu ustawy o trybunale stanu, przystąpił do dyskusji nad exposé min. Skrzyńskiego.

Jak zaznaczył w swym przemówieniu pos. Dąbski była to pierwsza od niepamiętnych czasów dyskusja w sejmie o całokształcie naszej polityki zagranicznej. Załatwiono się z tą dyskusją na jednym posiedzeniu.

Stało się to, co prawda, kosztem przedstawicieli mniejszości narodowych, które głosu nie dostały i na znak protestu opuściły salę posiedzeń. Poza tym końcowym incydentem całe posiedzenie i dyskusja przeszły spokojnie i nawet opozycja prawicowa była stosunkowo w swoich wystąpieniach umiarkowana. Ani p. Marjan Seyda, ani Korfanti, ani p. Stroński żadnego wotum nieufności dla ministra spraw zagr. nie zgłaszali. Mieli oni do niego oczywiście bardzo wiele pretensji, ale to nie dziwne, bo p. Seyda np. chciałby wyraźniejszej polityki słowiańskiej, p. Stroński miał znowu inne życzenia.

Sens tych życzeń jest zawsze taki, że polityka zagraniczna tylko wtedy byłaby dobrze prowadzona, gdyby u władzy był rząd endecki, co zresztą p. Seyda wyraził w znanej już formule o konieczności oparcia polityki zagranicznej o większość polską w sejmie w polityce wewnętrznej.

Przedstawiciele grup lewicowych czynili różne zastrzeżenia co do exposé p. Skrzyńskiego, ale naogół te oświadczenia były mocnym poparciem wobec mocarstw stanowiska i programu polityki rządowej. Warto może zwrócić uwagę na pierwszy ustęp mowy pos. Dąbskiego, który przypomniał, że niepodległa Rzeczpospolita polska już istniała, kiedy w Wersalu zaledwie rozpoczynano pracę nad przyszłym traktatem.

St. Gr.

Sanacja gospodarki państwowej.

BUDŻET.

Ministerstwo skarbu ukończy swe prace nad budżetem na rok bieżący w dniu 19 b. m. Prace te prowadzone są w kierunku zastosowania redukcji, zaleconych przez konferencję finansową byłych min. skarbu, oraz wynikających z programu finansowego ministra skarbu Grabskiego. (A. W.)

PRZECIWKO LIKWIDACJI MIN. ZDROWIA.

Wydział lekarski uniwersytetu warszawskiego powziął uchwałę przeciwko projektowanemu zwinięciu min. zdrowia public. Uchwałę tę przesłał wydział lekarski marszałkowi sejmowi, gen. Sikorskiemu, oraz wydziałowi lekarskim wszystkich uniwersytetów w Polsce z wezwaniem do powzięcia identycznych uchwał. (A. W.)

PRZESTĘPSTWA Z CHĘCI ZYSKU.

Postawie socjalistyczni złożyli do łaski marszałkowskiej wniosek w sprawie uchylenia mocy obowiązującej ustawy o odpowiedzialności osób wojskowych za przestępstwa z chęci zysku. Wnioskodawcy oświadczają w motywach, że ustawy te mają charakter ustaw wojennych i wyjątkowych, nie odpowiadają więc obecnym warunkom. (A. W.)

Na wczorajszym posiedzeniu sejm w sprawie osobistej poseł Łypacewicz oświadczył, że insynuacja są słowa, jakie w czasie jego ostatniego przemówienia pod jego adresem wypowiedział poseł Tabaczyński, a mianowicie: „Jak p. dostanie mandat skądinąd, to tam pan pójdzie“.

Do ustawy w sprawie środków

prawnym od orzeczeń władz administracyjnych przemawiał poseł Pryluccki, wypowiadając się za pozostawieniem obywatelom możliwości odwoływania się do trzeciej instancji, uważając, że będzie to jednym ze środków, przedstawionych przez prezesa rady ministrów dla sanacji stosunków. Mówca polemizuje z motywami, przy-

toczonymi w projekcie rządowym i proponuje uzupełnienie ustawy przepisem, umożliwiającym odwoływanie się do odnośnego ministerstwa z prośbą o rewizję orzeczenia drugiej instancji. Ustawę w pierwszym czytaniu odesłano do komisji administracyjnej, dokąd również skierowano ustawę o dokonywaniu zmian granic miejscowości w b. zaborze austriackim.

Ustawę w przedmiocie pobierania od dłużników b. rosyjskich banków ziemskich: włościańskie-go i szlacheckiego specjalnych dodatków na pokrycie kosztów administracji, związanych z likwidacją tych banków na terytorium Rzplitej, w pierwszym czytaniu odesłano do komisji skarbowej.

Przebieg posiedzenia.

Uchwalenie ustawy o trybunale stanu.

Przystąpiono do ustawy o trybunale stanu.

Poseł Liebermann, jako sprawozdawca, omawiał poprawki wnie-

sione do trzeciego czytania, proponując nową redakcję art. 25, według której w razie zakończenia kadencji sejmowej lub rozwiązania sejmiku, członkowie trybunału

stanu, należący do kompletu rozpoznającego sprawy, tudzież oskarczeni przez sejm wybarnych, pełnią swój urząd aż do wydania wyroku.

Artykuł 25 w tej redakcji przyjęto. Inne poprawki odrzucono.

Następnie ustawę przyjęto w trzecim czytaniu.

Regulacja obrotu pieniężnego z zagranicą.

Poseł Byrka w imieniu komisji skarbowej referował ustawę w sprawie udzielenia ministrowi skarbu upoważnienia do regulowania rozporządzeń w sprawie obrotu pieniężnego z krajami zagranicą, oraz obrotu obcymi walutami. Rozporządzenia te dotyczyć mają zwłaszcza warunków posiadania, nabywania i gromadzenia wa-

lut zagranicznych i dewiz, dysponowania, lombardowania, oraz dokonywania transakcji w tych walutach, obrotu marką polską w stosunku do krajów zagranicznych, wywożenia zagranicę walut zagranicznych i dewiz, marek polskich, oraz wszelkich papierów wartościowych, wreszcie organizację kontroli nad całokształtem o-

brotu pieniężnego z krajami zagranicą. Przepisy te nie stosują się do posiadaczy walut zagranicznych i dewiz, którzy udowodnią, że otrzymali je bezpośrednio z zagranicy w sposób legalny. W projekcie rządowym komisja zmieniła termin upoważnienia dla ministra, oznaczając go nie do końca 1923 r., lecz do końca marca 1924

r. Prócz tego zastrzeżono sankcje karne, podnoszą grzywny z 10 do 100 milionów, a z 5 do 50 milionów. Ustawę uchwalono w drugim i trzecim czytaniu.

Przystąpiono do dyskusji nad exposé p. ministra spraw zagranicznych.

Pan Seyda wyklada filozofię polityki.

Poseł Marjan Seyda (Zw. lud. narod.) nie zgadza się z twierdzeniem, jakoby ogólne zasady polityki polskiej zagranicznej były absolutnymi dogmatami, niezależnymi od sytuacji politycznej, od wpływów stronnictw, od zmiany rządu i osób. Byłoby dobrze, gdyby tak było. U nas jednak niema pełnej i konsekwentnej jednomyślności jeszcze i dzisiaj. Jako pierwszą zasadę wymienił p. Skrzyński solidarność interesów narodów i państw na gruncie traktatów i ich wykonywania. Jakże jednak rozumie p. minister te solidarności? Powiada o niej, że jest to uczucie wdzięczności, z którego wyrósł pakt duchowego przymierza. — Uczucie wdzięczności wrodzone polskiem jest niewątpliwie olbrzymie. Ale czy te państwa byłyby zachwycone, gdyby nasza solidarność z nimi na tem tylko polegała? Takie uczucia są tylko pociechami i traktatami, które w świecie polityki ważą niewiele, bo tam decyduje realny i praktyczny interes, jego harmonia lub rozbieżność. Powiedzieć trzeba rzecz, która może brzmieć szorstko: Gdyby wskrzeszenie Polski niepodległej nie leżało w interesie zabezpieczenia pokoju przez stworzenie równowagi europejskiej, Polska nie byłaby się zrodziła z wojny światowej. To też nie na zapewnieniach wiecznego przymie-

rza była oparta z polskiej strony polityka, która poprzedzała traktat wersalski, lecz oparta była na wręcznięciu problemu polskiego w całokształt zagadnień europejskich, na ściśle udowodnieniu, że mocarstwa wielkie są zainteresowane we wskrzeszeniu Polski. Mówiąc o prawach i obowiązkach solidarności, p. Skrzyński powiedział, że równorzędność jest konsekwencją suwerenności. — Mówca dowodzi, że tej tezie życie realne przeczy, gdyż dowodzi ono, że równorzędność jest konsekwencją siły. Pan minister Skrzyński twierdzi, że zasada równorzędności znajduje pewne ograniczenie w zasadzie demokracji, bo demokracja w polityce zagranicznej, to chce porozumienia się a jej przejawem jest imperjalizm. Wnioski z tych definicji płynące zaprowadziłyby nas na błędne tory. Samodzielność w rozstrzygnięciu zawikłanych spraw, choćby z orzechem w ręku, nie jest wcale imperjalizmem, to zaś, co p. Skrzyński nazwał demokracją, w polityce międzynarodowej wiedzie do wyników nieraz bardzo sprzecznych z zasadami demokracji i woli ludności zainteresowanej. Minister zastrzegł się usilnie przeciw zarzucaniu Polsce imperjalizmu i podkreślił słusznie ducha pokoju Polski. Do utrzymania pokoju Polska przyczyniła się nie tylko zakłanianiem się na wszystkie stro-

ny, że niczego nie chce, prócz pokoju, lecz wzmożeniem swej siły, skonsolidowaniem stosunków wewnętrznych i podniesieniem swego prestiżu nazewnierz.

Przechodząc do drugiej części exposé, mówca stwierdza, że jest ono potraktowane fragmentarycznie. Stosunki nasze z Francją nie ulegają wątpliwości, a społeczeństwo śledzi z uwagą wysiłki Francji w zagłębiu Ruhry. Polska wzdziła w tych wypadkach wielkie dzieło, gwarantując Europie spokój i solidaryzując się z Francją. — Co do spraw Europy środkowej i wschodniej, to za mało, jeśli uszliśmy, że trzeba utrzymać poprawne sąsiedzkie stosunki. Czemu sejm nie dowiadyuje się bliższych szczegółów o pertraktacjach drezdeńskich już teraz, zamiast, jak się to zwykle dzieje, na kilka dni przed ratyfikacją. Opinia publiczna jest zaniepokojona rozwojem sprawy kolonistów w b. zaborze pruskim.

Sprawa likwidacji majątków niemieckich ma duże znaczenie dla bezpieczeństwa państwa. — O traktacie w Rapallo i jego niebezpieczeństwach nie słyszeliśmy ani słowa, a sprawa Kłajpedy potraktowana została jako czysto litewska. P. Skrzyński mówił o pan sławizmie i o panrusycyzmie już po grzebaniu Rosji carskiej. Nie wspominał natomiast o panrusycyzmie sowieckim i skojarzonym z

niemi przez pomost litewski pangermanizmu. Sprawy Kłajpedy na zachodzie nie doceniają i pragną tylko jako tako ją zlikwidować. — W rozwiązaniu tego zagadnienia, Polska musi domagać się uwzględnienia w pełni swych praw ekonomicznych i politycznych. P. minister zaznaczył, że na konferencji moskiewskiej państwa bałtyckie szły solidarnie z Polską.

Umowa warszawska nie weszła jednak w życie. Najlepsze nawet stosunki z temi państwami nie zrównoważą niebezpieczeństwa systemu niemiecko-łowiecko-litewskiego. P. Skrzyński nie wspominał o Czechosłowacji i Jugosławii, z którymi wiążą nas umowy, wspominał natomiast o polityce słowiańskiej, ale tak, że go wcale nie zrozumiałem. Stosunki z Czechami są zagadnieniem aktualnym, mimo błędów społeczeństwa czeskiego w stosunku do narodu polskiego. Traktat w Rapallo winien polityce tych dwóch państw zharmonizować również w sprawach odszkodowań.

Usunąć się wkrótce wszelkie przeszkody, gdy zostanie usunięta w sposób słuszny sprawa Jaworzyny. (Brawa w całej izbie).

Powodzenie Polski w polityce zagranicznej zależy od zdrowia i siły wewnętrznej państwa, od mocny i konsolidacji kierownictwa, o partego na trwałe poselskiej większości parlamentarnej.

P. Dąbski domaga się ustalenia granic wschodnich.

Poseł Dąbski (PSL) oświadcza, że dyskusja nad polityką zagraniczną w sejmie daje możliwość narodowi sadzenia nie tylko o polityce rządu, ale i o stanowisku społeczeństwa, które musi z rządem swym współdziałać, zwłaszcza gdy chodzi o trakt. i sojusze. Polska opiera swe istnienie na traktatach państw zwycięsk. Chcę zrobić poprawkę konieczną dla polsk. honoru, że niepodległość Polski powstała na 7 miesięcy przed podnieniem pokoju. Dnia 16 listopada ówczesny wódz naczelny, Józef Piłsudski, mógł zakomunikować rządowi całego świata, że państwo polskie oparło się na podstawach demokratycznych i oczekuje od potężnych demokracji zachodu pomocy i bratniego porzucenia. Gdy jeszcze pracowano nad traktatem wersalskim, mówimy bili się o Poznań, Lwów i Wilno. Traktaty używały nas, jako nowe państwo, obrona ich należy do najsłabiej interesów Polski. Do błędów traktatu wersalskiego zaliczyć należy plebiscyt w Warmii

i na Mazurach, do których nie byliśmy przygotowani, oraz załatwienie sprawy Gdańska, który w pierwszym projekcie został przyznany Polsce. Najważniejszym jest brak określenia naszej granicy wschodniej. Przypominam o tej sprawie jedynie dlatego, aby poznać i wywróg naszych sposobności argumentowania przeciw nam, bo sama sprawa rozstrzygnięta została przez traktat ryski.

Po obszernym omówieniu sprawy granic wschodnich, mówca zaзнача, że sprawa niezadowolonych granic Polski jest dla nas bardzo ważna i przelubna, aby to zrozumiały mocarstwa sprzymierzone, a przedewszystkiem Francja. Podstawa pokoju są nie pakti gwarantowane, lecz przymierza o silnej odpowiedzialności. Polska leży na wielkiej przestrzeni między dwoma mocarstwami, w których przedzieć czy później obudzą się apetyty odebrania Polsce ich dawnych terytoriów. Francja jest naszą gwarancją na zachodzie, na wschodzie zaś przymierze z Rosją

i system bałtycki, który czeka zrealizowania. Olbrzymie znaczenie polityczne Litwy polega na tem, że jest ona kluczem bałtyckim i pomostem dla wrogich zamiarów. Nasze stronnictwo dąży do porozumienia, ale nie pozwoli zaprzeczyć interesom i prawom, przyznany nam przez traktaty, jak np. w sprawie strefy neutralnej.

Sprawa Kłajpedy jest szczególnie ważna dla Polski, bo chodzi o port dla całej wielkiej polaci Rzplitej.

W stosunku do Czech Polska dała dowody dobrej woli. Traktat w Rapallo jest niedoceniany w Europie, a dla Polski zawiera śmiertelne niebezpieczeństwo. Są trzy ogniska niebezpieczeństwa w Europie: Ruhra, Lozanna i Kłajpeda. Za sprawą Kłajpedy krwie się potężniejszy czynnik polityczny niż Litwa i spora rola odegrali w niej monarchiści rosyjscy, na których u nas należałoby zwrócić uwagę.

W końcu mówca prosi o przyjęcie następującej rezolucji:

„Traktat ryski z dnia 18 marca 1921 roku ustalił definitywnie granice między Polską, Rosją, Ukrainą i Białorusią. Sprawa przynależności ziem wileńskich do Rzplitej polskiej została rozstrzygnięta przez wyrażoną wolę ludności miejscowej. Ponieważ brak formalnego załatwienia naszej wschodniej granicy przez państwa sprzymierzone daje żywiłom wrogim pokolew i zawartym traktatom możliwość wywołania zamętów, sejm uważa, że usunięcie jaknajszysze wszelkich pod tym względem wątpliwości jest nieodzowna koniecznością polityczną i gospodarczą, i naczelnym postulatem ogólnego pokoju. Stosując na stanowisku, że Kłajpeda ma dla interesów gospodarczych i politycznych Polski pierwszorzędne znaczenie, sejm wyzywa rząd do najenergiczniejszej akcji w tym kierunku, aby sprawy Polski, związane z istotnym i pełnym korzystaniem z portu w Kłajpedzie, były zagwarantowane“.

Posel Rudzinski (Wyzwolenie) podkreśla, że przypisywanie powstania Polski wyłącznie traktatom uwłacza poniekąd pamięci bohaterów, których mogliście za siebie...

niepodległego państwa polskiego. Nie wątpimy musimy szukać przyjaciół, aby przeciwstawić się wrogom. Z naszego położenia geograficznego wynika, że w niedalekiej przyszłości przynajmniej nie możemy liczyć na przyjaźń i przymlerze z Rosją i Niemcami.

Oparcia musimy szukać przede wszystkim we Francji, która jest potrzebna zarówno nam, jak i mi...

Jej. Zaimujemy nierwsze miejsce wśród nowych republik Wschodu i wśród tych republik Polska powinna odegrać rolę łącznika. Próby w tym kierunku szły dotychczas zbyt powoli. Umowa warszawska jest zrehabilitowana, a Finlandja jej nie ratyfikowała. Traktaty handlowe z temi państwami, albo nie są zapoczątkowane, albo są niedokończone. Reprezentacja na...

szna na zachodzie nie jest odpowiednia i z tym systemem reprezentacji należy skończyć. W sprawie Klajpedy interesy nasze zostały naruszone, a na arenie międzynarodowej nie potraktowano ich z należytym naciskiem. Mówca domaga się dalej jaknajszerszego uznania naszych granic wschodnich. Mimo, że Litwa stale odrzuca reke naszą, wyciągnięta do zgody, przyznajemy jej prawo do wolnego...

go bytu, byle nie kosztem naszych interesów. Pragnęlibyśmy w związku z wypadkami w Klajpedzie definitywnie uregulować nasz spór i granice. Bedziemy popierać usiłowania ministra Skrzyńskiego w tym kierunku pragniemy przejść do pracy wewnętrznej, do pracy kulturalnej, a wszystko, co temu stoi na przeszkodzie, musi być zlikwidowane.

Korfanty ostrzega przed Niemcami.

Posel Korfanty (Ch. D.) podkreśla, że Europa wstrząsana jest ciągle naroksywami, a w roku bieżącym najważniejszym z nich, to okupacja Ruhr. Walka o wpływ Francji i Anglii na Bałkanie, wreszcie sprawa Klajpedy. Minister Skrzyński słuchanie to podkreślił, jednak mowa jego nie jest zadowalająca, określenie pana ministra były też ogólnikowe, tak że Skrzyński słuchanie to podkreślił, jednak mowa jego nie jest zadowalająca. Określenia pana ministra były też ogólnikowe, tak, że trudno z nich wycisnąć coś realnego.

fatu wersalskiego i uchylenie się od jego zobowiązań. Gdy porównamy sytuację Niemiec i niektórych państw ententy, pokazuje się, że Niemcy pomnożyły swoje bogactwa przemysłowe obfitym łupem wojennym, nie ucierpiały w niczem, nie mają długów zagranicznych, a ich dług wewnętrzny z dnia na dzień maleje. Podczas gdy Francja ma dług, zaciągnięty w dobrej walucie i daleko jej do równowagi budżetowej.

Rzekomo zbankrutowane Niemcy przez swoich potężnych kapitalistów straja się rozszerzyć swe wpływy nie tylko w Austrii, lecz i w Rosji bolszewickiej i w Polsce. Niebezpieczeństwo przyszedłby propenderencji gospodarstwa Niemiec jest szczytem, który społa zwycięskie państwa ententy. Mimo za błędy Niemiec, niepartych przez zwycięży bolszewickie, przez międzynarodową finansjere, co silnie podkreślił także Poincare w ostatniej mowie, ententa się jednak ośmieli, bo oparta jest na obronie realnych interesów. Chodzi o to, że...

by w społeczeństwie wzajemnych interesów więcej był wysuwany interes Polski, żeby Polska umiała korzystać z każdej sytuacji dla osiągnięcia swoich naturalnych celów politycznych. Choćby nasze stosunki wewnętrzne wywierały wrażenie słabości, jest to słabość pozorną, bo gdyby interes Rzeczypospolitej znalazł się w poważnym niebezpieczeństwie, od razu ustąpiłyby w narodzie różnice partyjne. To powinno być ostrzegą dla Litwy.

Zupełna słuszność miał minister wspominając o wielu niezadowolonych sprawach, które stanowią zagrożenie z spokojem Europy. — Zrzekamy się często nawet korzyści politycznych w imię interesu pokoju europejskiego, ale wzmianka za te ofiary musimy teraz dać uznania naszym granicom wschodnim. Decyzja liżi narodów w sprawie Klajpedy wcale nie jest pomysiana dla aspiracji ludności polskiej w pasie neutralnym. Nasz stosunek do Francji musi się opierać nie tylko na uczuciu wdzięczności, lecz na tem, by Francja...

czuła w nas potężnego sojusznika w razie zakłócenia pokoju. — Co do wypadków w zagłębiu Ruhr, to klub nasz potrzebuje sympatii na przedstawiciel Francji, bo to zapewni także i Polsce spokój na długie lata. Jestem przekonany, że Niemcy zarzestana swego nierozsądnego onoru i że dądzicie do porozumienia między wielkim kapitałem Niemiec i Francji co stanie się najsilniejszym czynnikiem gospodarczego postępu w Europie. Pożądanem jest dać im większe zbliżenie gospodarcze pomiędzy Rzplita polską, a naszymi sprzymierzeńcami, Polska powinna się starać o kaniał ze strony politycznie zaprzężonej i nie mam obaw, by przez to padała w użarżenie polityczne lub gospodarcze.

czas uławniła bardzo mało dobrego woli. Mówca przytacza cały szereg rażących przykładów postępowania niemieckiego. Uskarża się, że o Rosji minister nie wspomniął, zaś co do stosunku do Włoch, to uważa, że należy go rozwinąć bardziej na terenie gospodarczym.

Polityka nasza wobec południowych słowian powinna być taka, aby zatrzeć u nich wspomnienia o tak zwanej polityce „koła polskiego we Wiedniu“.

Niedopuszczalne jest, by pan Skrzyński tak zupełnie zapomniął o Czechach. Nasze spory z Czechami powinniśmy załatwić (brak) i podać sobie ręce, bo łączymy nas wspólne niebezpieczeństwo pangermanizmu, któremu musimy przeciwstawić wspólny front od północy na południe. Kończąc tem, że polityka polska oparta na tych sojuszach może mieć jeden cel, utrzymania warunków politycznych, wytworzonych przez traktaty pokojowe i zapewnienie nam pokojowego rozwoju.

Posel Perl o pokojowości naszej polityki.

Posel Perl (P.P.S.) omawia stosunki wewnętrzne ententy i oświadcza, że mocarstwa, które wzięły na siebie rolę urządzania świata, trapićone są teraz antagonyzmem między sobą. Mówca wątpi, aby wśród obecnych mógł być odstęp pod rozstrzygnięcie liżi narodów, gdyż w przeciwieństwie do ministra twierdzi, że równowaga między państwami niema. Zgadza się na sąd ministra o sprawach niezadowolonych. Nie chcemy nie luz mieć więcej i domagamy się tylko aby spełniono wszystkie warunki naszej państwowości, a w szczególności międzynarodowe uznanie granic. Dlatego stanowisko moje popiera myśl ministra, aby rząd i sejm...

wystąpił z żądaniem, by mocarstwa sankcjonowały nasze granice wschodnie. Powinniśmy unikać tymczasowości w załatwieniu naszego stosunku do Litwy kowieńskiej. Z powodu Klajpedy stosunki te zaostrzyły się. Już w r. 1919 mocarstwa postanowiły oderwana Klajpedę traktować jako prowincję, aż do czasu określenia statutu litewskiego i nie ulega wątpliwości, że ich tendencją było oddać Klajpedę wraz z okragiem Litwie kowieńskiej. Ja nie sądzę, abyśmy tu mieli występować z jakiegokolwiek politycznymi pretensjami Polski do takiego lub innego urządzenia tego obwodu. Do tego nie mamy ani faktycznego, ani innego prawa i nie potrzebujemy używać...

naszego wpływu w kierunku niekorzystnym dla Litwy. Powinniśmy się jednak dopomnieć przy tej sposobności energicznie o dostateczne zabezpieczenie interesów handlowych, a sprawy polityczne zostawiamy mocarstwom sprzymierzeńcom. Musimy kiedyś dojść do porozumienia z Litwą i nie powinniśmy jej szkodzić, wychodząc z założenia dziś tylko złych stosunków. Z tą sprawą powinniśmy jednak połączyć również i sprawę uregulowania naszych granic wschodnich, bo teraz nadeszła ku temu stosowna pora. Musimy dać całej tamtejszej ludności możność gospodarczego i kulturalnego rozwoju. Sejm powinien się zająć temi sprawami tak, aby, gdy gra...

nice zostaną ustalone, oparły się one nie tylko na sankcji międzynarodowej, lecz także na uznaniu ludności miejscowej.

Ważnem było to, co powiedział minister o panslawizmie i o Rosji carskiej, ale pominał milczeniem stosunek do Rosji obecnej. Trudno przejrzeć jej zamiary, lecz pewnem jest, że skorzysta ona z każdego zamieszania w sprawach międzynarodowych. Naszą odpowiedzią może być tylko konsekwentna polityka pokojowa. Musimy jednak żądać od niej wykonania traktatów. Rosja niechętnie to czyni, zwłaszcza w dziedzinie gospodarczej. Co do grózb Rosji, trudno nam oddzielić myślenie polityczne od agitacyjnego. Pewnem...

jest jednak to, że Rosja nie zachowywała się obojętnie w dwóch wypadkach: 1) gdyby w Niemczech wybuchła rewolucja komunistyczna, 2) gdybyśmy się zaangażowali w jakakolwiek wojnę. O Czechach minister nie mówił. Pan Skirmunt zawarł z Czechami umowę, której nie przedłożył izbie. Sądzę, że gdy umowę zawrze p. Skrzyński, nie będzie się jej potrzebował wstydzić. Z uznaniem podkreślamy, że w expose dominuje nuta pokojowa.

Niema człowieka w Polsce, któryby tego nie podzielał. Powiedziano tu, że warunki msły na zewnątrz są dobre, stosunki wewnętrzne. Pierwszym warunkiem tego jest praworządność i szacunek dla konstytucji.

Pos. Stroński uważa obecne granice wschodnie za ostateczne.

Posel Stroński w obszernym przemówieniu po przytoczeniu szeregu dat i faktów, stwierdza, że sprawa ustalenia naszych granic wschodnich została wykonana w myśl art. 87 traktatu wersalskiego. Co do Galicji wschodniej, to art. 87 traktatu wersalskiego i 91 traktatu w St. Germain pozostawił mocarstwom definitywnie przesądzenie o do ziem, wchodzących do b. monarchii austriackiej. Narady w tej sprawie, prowadzona w listopadzie i grudniu 1919 nie dały wyników i nie porzuciły żadnych śladów. Ze jednak sprawa Małopolski, objęta była zleceniem mocarstw z 11 lipca 1920 r. do za-

łatwienia jej bezpośrednio z sowietami, świadczy propozycja, aby przy zawieszeniu broni uznać w Małopolski, objęta była zleceniem trzymająca się wojska w dniu rezejmu. Z chwila więc przekazania w ręce tych praw bezpośrednim rękawicom Polski z sowietami, mocarstwa wywniosły z rak rozstrzygnięcia o niej. Gdyby Galicja była wówczas przeszła pod władzę sowietów, to w jaki sposób mocarstwa wykonałyby swoje prawa? Jeśli te prawa nie były zastrzeżone w stosunku do sowietów, to tak samo i w stosunku do nas. Zresztą art. 91 traktatu w St. Germain pozostawia moc rozstrzygania o lo-

sach-wszystkich ziem b. monarchii austriackiej mocarstwom, a więc nie tylko i wów, lecz i Kraków czekali na nie. Art. 81 i 91 są przejściowymi z r. 1919.

Sejm nasz dnia 6 września 1922 roku uwzględnił zobowiązania co do Galicji. Dla trzech województw wprowadzono osobny samorząd. Następnie mówca omawia historję spraw wileńskiej i oświadcza, że rezultat głosowania ludności, był aktem złączenia dn. 8 stycznia 1922 r. Odat na Wileńszczyźnie stan rzeczy jest prawidłowy. Zastosowania art. 87 upadły po wykonaniu tych rzeczy.

Minister Skirmunt już przed wyjazdem do Genu! żądał uznania granic już ustalonych. Wprawdzie sprawa miała być poruszana w Genu! przez Lloyd Georgea, ale wbrew nam Dalej miała się nią zająć rada ambasadorów. Minister Skirmunt zdał z tego sprawę sejmowi w maju 1922 r. lecz nastąpiło wkrótce przesilenie i sprawę odwiekło. Teraz musi być ona wysunięta znowu.

Co do Klajpedy, to trzeba wiedzieć, że żądanie odłączenia jej od Prus i zabezpieczenia praw Litwy i Polski do niej, wyszło w swoim czasie od delegacji polskiej. Przy tej sprawie pamiętać trzeba o

Gdańsku, który jest naszą bólaczką. Co do Ruhr, to w Polsce nig może być dwóch zdań, że Niemcy odszkodowania zapłacić mogą i muszą.

Następnie marszałek zawiadomił, że wpłynął wniosek formalny o przerwanie dyskusji. Wniosek ten przyjęto. Na ławach mniejszości narodowych rozległy się protesty i okrzyki. nocem ukraińcy i białorusini opuścili salę.

Rezolucję posła Dąbskiego przyjęto jednomyślnie.

Następne posiedzenie w piątek o godz. 12 w południe.

Rola Polski na wschodzie.

Znamienny głos polityka lotewskiego.

RYGA, 14 lutego. (Telefonem od naszego korespondenta). — W półurzędowym organie lotewskim „Jaunas Zinas“ ukazał się wywiad z wybitnym politykiem lotewskim, który oświadcza, że według posiadanych przez niego wiadomości zapadnie w sprawie Klajpedy decyzja, raczej pożądana dla litwinów, a wszelkie akty gwałtów ze strony litewskiej, jakiś napad na pas neutralny, lub też na Wilno, musiałby wywołać ze strony Francji połączenie Polsce okupowania Litwy kowieńskiej.

Na Rosję sowiecką Litwa nie powinna liczyć, bo nawet w tym ostatecznym wypadku pomocy od niej nie uzyska, gdyż taka pomoc prowadziłaby do nowej wojny, a tego rząd sowiecki, ze względu na swoją sytuację wewnętrzną, zrobić nie może.

REFORMA ADMINISTRACJI.

Wczoraj rozpoczęła swe obrady komisja dla reformy administracji pod przewodnictwem prezesa rady ministrów.

W skład komisji wchodzi: profesor dr. Michał Dobrzyński, b. namiestnik Galicji, prof. dr. Stanisław Kasznica, senator Eugenjusz Starczewski, prezes tow. obrony kresów wschodnich, Karol Olski, wiceminister spraw wewnętrznych, inżynier Julian Eberhardt, wiceminister kolej żelaznych, Stanisław Bukowiecki, prezes prokuratury generalnej, Stanisław Moskalewski, wojewoda lubelski i Wacław Janiszewski, senator.

Po dyskusji postanowiono utworzyć 3 komisje:

- 1) Komisję reformy administracji samorządowej pod przewodnictwem prof. Michała Bobrzyńskiego. 2) Komisję do ujednolicenia administracji w trzech byłych zaborach, pod przewodnictwem prof. Kasznicy. 3) Komisję do racjonalnego podziału terytorjum jednostek administracyjnych, pod przewodnictwem p. Eugenjusza Starczewskiego. Komisje te obowiązane są w ciągu 8 ch tygodni przedłożyć konkretne wnioski.

Na wczorajszym posiedzeniu ko

misji administracyjnej zostały przyjęte trzy wnioski posła Kiernika treści następującej:

- 1) Wezwać rząd do złożenia sprawozdania komisji o stanie administracji państwowej, oraz o projektach rządu w sprawie naprawy administracji państwowej i samorządowej. 2) Przeprowadzić zasadniczą dyskusję nad sprawozdaniem rządowem i stanem administracji ze szczególnem uwzględnieniem administracji na kresach. 3) Ustalić w porozumieniu z rządem plan i porządek prac komisji.

SKANDAL
w
eleganckim
świecie...

SPRAWA ZATARGU SMYRNEŃSKIEGO.

PARYŻ, 12 lutego. (Pat). „Echo de Paris“ po przedstawieniu sytuacji, jaka wynika z ostatnich żądań tureckich, dotyczących przebywania okrętów wojskowych w Smyrnie, wypowiada się za to, aby Francja, która jest zaangażowana w sprawę niemieckiej, przygotowała bezzwłocznie drogę do wywarcia presji na Konstantynopol za pośrednictwem Grecji, Rumunii i Jugosławii.

LONDYN, 12 lutego. (Pat). 22 okręty wojenne, z czego 11 angielskich, 4 francuskie, 3 włoskie i 4 amerykańskie znajdują się obecnie przed portem Smyrny. Oczekiwane jest rychłe przybycie dwunastego wojennego okrętu angielskiego.

O POŻYCZKĘ DLA AUSTRJI.

WIENIEN, 11 lutego. (Pat). Dzienniki donoszą, że pertraktacje w sprawie pożyczki austriackiej w Anglii w wysokości trzy i pół miliona funtów zostały ukończone. Pozostaje tylko do zatwierdzenia sprawa uzyskania zgody innych państw.

ANTYSEMITYZM W AUSTRJI.

WIENIEN, 12 lutego. (AW). Dziś w dzienniku urzędowym ukazało się rozporządzenie wicekanclerza Francka, w myśl którego przed spisem ludności, który ma się odbyć dn. 7 b. m., będzie wymagane podawanie przynależności narodowej i rasowej.

Rozporządzenie to, wydane w myśl żądań stronnictwa narodowo-socialistycznego, wywołało w prasie burżuazyjnej i socialistycznej głośne oburzenie.

Sessue
Hayakawa

Francuzi w zagłębiu Ruhry.

WYDALENIE.
WIENIEN, 12 lutego. (Pat). „Neue Freie Presse“ donosi z Frankfurtu nad Menem, że nowo mianowany prezydent regencji w Wiesbaden został przez władze francuskie przymusowo odstawiony do nieokupowanej części Niemiec.

PRASA FRANCUSKA O ZAKAZIE WYWOZU MANUFAKTURY

PARYŻ, 12 lutego. (PAT). Omawiając decyzję Francji i Belgii zabraniającą wywozu wyrobów manufakturowych z terytorium zagłębia do nieokupowanych Niemiec, dzienniki stwierdzają, że powyższa decyzja jest następstwem trwania rządu rzeszy na opornym stanowisku wobec akcji sojuszniczej.

„Echo de Paris“ pisze: Wykonanie tej decyzji nie zmieni w niczym wartości naszego zastawu. Chodzi tylko o wywarcie nacisku na magnatów przemysłowych w celu skłonienia ich do podjęcia z nami dyskusji.

„Le Matin“ zauważa, że dotychczas wielki przemysł, który posiada swe przedsiębiorstwa w zagłębiu Ruhry nie tylko nie był dotknięty w swych interesach, lecz przeciwnie, miał doskonałe dochody. Stinnes mianowicie gromadził olbrzymie zyski w związku z eksportem angielskiego węgla do Niemiec, gdyż jako właściciel wielkich przedsiębiorstw w zagłębiu Ruhry, bez żadnych ograniczeń zaopatrywał się w węgiel lokalny, a dzięki niższej cenie sprzedawał je innym państwom, niż kłedykolwiek. — Sytuacja taka nie może trwać nadal.

Przemysłowcy zagłębia Ruhry, którzy w dalszym ciągu będą organizować sabotaż i opór, ujrzą nie bawem interesa swe narażone na szwank, skoro wyroby z ich przedsiębiorstw będą mogły być eksportowane tylko pod naszą kontrolą i w takim zakresie, na jaki się zgodzimy. Będą pewnie odchylać od wydanych zarządzeń. Zaznaczamy wyraźnie, że będą pod-

jęte wszelkie środki, mające na celu zapewnienie regularnej dostawy towarów, przeznaczonych dla krajów neutralnych i sojuszniczych. Pewne ulgi przewidziane są również dla tych wytwórców, którzy będą pracować w ścisłym porozumieniu z nami.

„Daily Mail“ dopatruje się w zakazie eksportu wyrobów manufakturowych z zagłębia Ryhr, oraz w zakazie odbywania przez ministrów rzeszy podróży po terytorium okupowanym najlepszym zaprzeczeniu wiadomościom, rozsiewanym w Londynie i innych stolicach Europy, a stwierdzającym, że rząd i naród francuski żałują, iż zdecydowali się na okupację zagłębia Ruhr. Omawiając sprawę wymiany żołnierzy, należących do rocznika 1921, którzy pełnią służbę w zagłębiu, przez rocznik 1922, zaznacza dziennik, że działania na terenie Ruhr będą prowadzone w dalszym ciągu tak, jak dotychczas bez potrzeby uciekania się do jakiegokolwiek mobilizacji rezerwistów.

RZĄD NIEMIECKI TRWA W OPORZE.

BERLIN, 12 lutego. (Pat). Dziś odbyło się posiedzenie gabinetu niemieckiego w celu omówienia ostatecznej noty francuskiej, zabraniającej członkom rządu Rzeszy i rządów krajowych wyjazdu do zagłębia Ruhry. Nota uważana jest przez rząd rzeszy za naruszenie suwerenności Niemiec i prawa międzynarodowego. Być może, że rząd rzeszy odwoła się w tej sprawie do decyzji trybunału rozjemczego w Hadze.

BERLIN, 12 lutego. (A.W.). Prasa berlińska informuje, że rząd niemiecki nie zamierza zastosować się do noty francuskiej, zabraniającej ministrom niemieckim przyjazdu do zagłębia Ruhry.

KIEDY ZAPADNIE DECYZJA W SPRAWIE KLAJPEDY.

KLAJPEDA, 12 lutego. (A.W.). Komisja aljancka miała zapewnić, że decyzja w sprawie Klajpedy zapadnie za dwa tygodnie, poczem wojska francuskie mają być wycofane.

ZAMKNIĘCIE UNIwersYTETU W BUKARIESZCIE.

PRAGA, 12 lutego. (Pat). Jak donosi czechosłowackie biuro prasowe z Bukaresztu, w związku z wystąpieniami antysemickimi studentów, rada ministrów postanowiła zamknąć uniwersytet i wszystkie domy studenckie na cały rok.

STANISŁAW PRZYBYŚZEWSKI. (26)

Il Regno Doloroso.

Powieść.

Ciąg dalszy.)
— Skąd to wiesz?
— Od matki. Żadna czarownica z nią mierzyć się nie może — nawet najsilniejszy czarodziej przychodził do niej po radę — umarła na stosie, wielbiąc potęgę Szatana, sławiąc go, jako jedynego Boga.
— A! a! De Lanire przypominał sobie — mówił mu o niej kolega jego Raymond z Bordeaux.
— Chcesz go, panie, ujrzyć?
— Kogo?
— De Lanire był zdumiony swoim pytaaniem, bo przecież wiedział tego.
— Jego! Jedynego Pana tego świata!
— De Lanire zdrzął całą.
— Jutro Kościół święci Boże Ciało — największe święto, i dzisiaj nocy również najuroczystszy sabbat — chcesz go, panie, zobaczyć?
— Pożegnaliśmy mu w oczach.
— Chcesz ujrzyć sabbat? — nagiła — ja cię, panie, ponrowadzę.
— De Lanire czuł, jak pociąga rekona wzduż jego nóg, ale nie miał siły, ani jej odepchnąć, ani dać zezwolenia — nawet słowa wykrztusić nie mógł.
— Ja cię poprowadzę — nie potrzebujesz się panie wplisywać w

— kścieg umarłych postawię cię na uboczu w ciemności, skąd wszystko będziesz mógł widzieć — ja cie zrobie niewidzialnym, nie lękaj się, panie, nie lękaj — ja mam masę najskuteczniejszą, jaka być może — po mojej matce został słoń — to skuteczniejsze, aniżeli wszelkie choćby najsilniejsze zaklęcia... by się Szatan zjawił, trzeba mu dusze zapisać — a tak będziesz go mógł ujrzyć i nie potrzebujesz się jego mocy poddawać.
— Masz masę?! — zapytał De Lanire, drżąc z ciekawości.
— Mam, mam — schowałam ją tak, że niktby jej odnaleźć nie mógł!
— Gdzie?
— Wybacz, panie, — szepnęła, — musiałam ją tam schować, gdzieby jej nikt szukać się nie odważył.
— Gdzie — gdzie?!
— Tu!
— Tu?!
— Tak tu — pod podłoga — skradłam się tu, gdy ciebie nie było — odwarłam kawałek deski i tam schowałam.
— De Lanire był tym wszystkim tak oszołomiony, a równocześnie trawiony jakąś dziwną gorączką, która zdawała się jego mózg przepalać: nie był już w stanie spokojnie myśleć. Było to, jakby się do-

stał w wir dzikiej burzy, który go okręcał i nie pozwalał mu dojść do przytomności.
I znowu przypadła do jego nóg i znowu uczuł te same laskotliwe, zniewalające pociągnięcia jej rąk wzduż swoich nóg, teraz już wzduż ramion, a oczy jego zdawały się wglądać w jakąś ciemnopurpurową otchłań, tam gdzieś w jakimś przepastnym dnle odbijały się na ciemnej, szklistej powierzchni i ze zdumieniem uprzytomnił sobie, że patrzy we własne oczy.
Coraz głębiej, coraz uporczywiej, przez te tam w dole odbite swoje oczy spoglądał w jakies potworne głębie, któreby pragnął przeniknąć do głębszego jeszcze dna, czuł jeszcze, jak czyjeś ręce zdejmują z niego kaftan, nacierają go pod pachami, czyjeś ręce rozpinają koszulę i dotykają się do łyszka, krażają bardzo delikatnymi palcami ponżej żeber i nagle wrota jakies wyrażnie się rozwarły, coś z jego ciała ulatać było — utracił przytomność — na jak długo, nie wiedział — nagle się przebudził.
I z zdumieniem ujrzał zgromadzenie kilkuset osób — przeważały kobiety — widział za ledwie kilkunastu mężczyzn, a całe to zgromadzenie, gdyby niesforne rojowisko w ustawicznym, gwałtownym ruchu. Było to, jakby się fale nagich ciał przez siebie przelewały, z których nagle wyskakiwały wodotryski — czarownice, które wzbijały się w górę — lub zwały się z góry kaskadą — czarownice, które chmarami w dół zlatywały

Sessue
Hayakawa

SPRAWY KOLEJOWE.

Sejmowa komisja kolejowa pod przewodnictwem piosła Bartla w dalszym ciągu dyskutowała nad expose p. ministra kolei.

WAGON SYPIALNY ŁÓDŹ GDAŃSK ZNIESIONY.

Międzynarodowe towarzystwo wagonów sypialnych przedłożyło ministerstwu kolei żelaznych wykaz frekwencji w wagonie sypialnym Łódź — Gdańsk za miesiąc styczeń. Cyfry tego wykazu dowodzą, że frekwencja zupełnie nie usprawiedliwia tego wagonu, wynosi bowiem zaledwie 43 proc.

Ministerstwo kolei żelaznych postanowiło znieść prowadzenie tego wagonu od dnia 1 marca r. b., o ile wzmózona frekwencja nie udowodni konieczności dalszego utrzymania tego udogodnienia.

Grand-Kino

Jeszcze tylko kilka dni znany z filmów rozgłosu światowego: „Żona Faraona“, „Anna Boleya“, „Danton“ i innych znakomity.

Emil Jannings
w 6 akt. dramacie
„COLOMBINA“
z życia apaszów.

SKANDAL
w
eleganckim
świecie...

SEZON 1922-23.
Orchestra Filharm.
w Łodzi.
Zarząd i sekretariat:
Piotrkowska № 70.

SALA FILHARMONJI.

W niedzielę, dnia 18-go lutego 1923 r. godz. 12 w poł.

19-ty Poranek Muzyczny (Łodowy) „Muzyka Skandynawska“

Dyrektora: **BRONISŁAW SZULC**
Soloistka: **DORA BRAUDÓWNA** (fortepian).

W programie m. in.: Sibelius: Sutta: „Król Christian“ (pierwszy raz w Łodzi), Grieg: Peer Gynt (Sutta 1), Szumann: Koncert A-moll.

W niedzielę, dnia 18 lutego 1923 r. o godz. 4 po poł.

19-ty Koncert Symfoniczny Popołudniowy

Dyrektora: **Bronisław Szulc**
Soloist: **Wacław Lewandowski** (fortepian)

Wacław Lewandowski

Feliks Dzierżanowski (skrzypce).

W programie: Kazimierz Sikorski: Symfonia op 5 A-moll (interwase wykonanie), Melcer: Koncert fortepian, E-moll, Wieniawski: Koncert skrzypcowy D-moll.

W poniedziałek, dn. 19 lutego 1923 r. o godz. 8,30 wiecz.

20-ty Wielki Koncert Symfoniczny

Dyrektora: **W. Berdiajew**
Soloistka: **LULA MYSZ-GMEINER**

słynna śpiewaczka (alt-mezzosopran).

W programie m. in.: P. Czajkowski: Symfonia № 6 „Patetyczna“, Fr. Liszt: Loreley, R. Strauss: „Poranek“, G. Mahler: 3 pieśni: Staroświatkie arje, Pergolese: „Tre giorni“, Buononcini: „Per la gloria“.

Bilety do nabycia w gmachu Filharmoniji przy kasie № 3 od 10 — 1 i od 3 — 7. 367-1

stkie czarownice, tylko odziana w chimeryczne szaty z gęstej pajęczyny, widocznie jeszcze nie całkiem utkana, bo widział, jak cały legion potwornych pajaków rozlazil się po niej na wszystkie strony i dziergał wokół czarne nici.

Szatana samego dobrze nie widział — co chwile zasnuwała go jakaś ciemna mgła — ale miał wrażenie czegoś ogromnego i potwornego — raz po raz buchnęło światło z czubka tej potwornej masy, a wtedy ujrzał, jak to światło o czerywieni skrępelej krwi wylewało się potokami z dwóch rogów i wtedy również małaczyclo mu się obrzymie czoło, jakby głęboką bruzdą przeoranę — z głębokich oczodołów sypały się rozpalone żużle, — teraz czekał znowu, bo ciemna chmura przepłynęła przez to straszne zjawisko; kiedy się znowu rozjaśniło ujrzał całkiem inną twarz Szatana: między rogami ujrzał wywrócony do góry nogami Tetragramaton, do bieli rozrzucony, tak że cała twarz szatana fortyforyzowała jakby w świetlistej, ale trupiej i zgniłej bieli miesiecznej i wtedy widział w głębokich jamach straszliwie ponure oczy, których spojrzenie wiernych na twarz rzucało, bo nikt nie był w stanie ich mocy przetrzymać — twarz długa zmarszczkami poranna, jakby z lśniącej stali wykutą, a w bruzdach zmarszczek przelewały się strumyki roztopionej krwawo-czerwonej cieczy.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

Strejk pracowników miejskich.

Ma wybuchnąć dziś w południe.

Komisja strejkowa związku pracowników miejskich wydała komunikat, w którym motywuje swoje żądania podwyżkowe, i oświadcza, że stojąc na stanowisku dotychczas zawartych umów, zawiadomiła magistrat, że o ile nie wypełni przyjętych zobowiązań, pracownicy miejscy przystąpią we wtorek dnia 13 b. m., to jest dzisiaj o godzinie 12 w południe do bezrobocia.

Na wczorajszym posiedzeniu magistratu po przyjęciu do wiadomości oświadczenia przedstawicieli związków zawod. prac. miejskich w Łodzi z dnia 10 lutego

r. b. postanowiono: 1) podwyższyc wysokość mnożnika na m. luty 1923 r. o dalsze 60 procent t. j. z 13.321 do 21.314 punktów; wypłata należnej pracownikom miejskim różnicy poborów za m. luty rozpocznie się w dniu 20 lutego 1923 r. 2) wobec dzisiejsz. sytuacji finansowej państwa i miasta wzwać związki zawodowe pracowników miejskich w Łodzi do wyłonienia delegacji w składzie 6-10 osób, celem natychmiastowego wszczęcia pertraktacji z przedstawicielami magistratu m. Łodzi w sprawie unormowania warunków płacy i pracy pracowników zarządu miejskiego na przyszłość.

Ządania pracowników gazowni.

Pracownicy gazowni wystąpili do rady nadzorczej z żądaniami natury ekonomicznej, domagając się: 50 procent podwyżki od pensji styczniowej na okres od 1 do 15 b. m., od 15 zaś ustalenia podwyżki w tej wysokości, w jakiej będzie ona przyznana personelowi gazowni warszawskiej. Rada nadzorcza na ostatnim swem posiedzeniu, rozpatrzywszy żądania pracowników i mając na widoku uniknięcie zbytnej podwyżki cen gazu, obciążającej szerokie rzesze konsumentów uznała za możliwe przyznać pracownikom od 1 lutego r. b.: 10 proc. podwyżki od pensji styczniowej, w charakterze dodatku wyrównawczego i podwyżkę zasadniczą w wysokości normy gazowni warszawskiej, co wynosi 52,7 proc.

Wobec zaznaczającej się w wyliczonych wyżej normach podwyżkowych różnicy, do ostatecznego porozumienia pomiędzy radą nadzorczą a związkami pracowników jeszcze nie doszło.

Dla ilustracji podajemy projektowane stawki płac — dla paru kategorii pracowników gazowni:

Według rady nadzorczej:

Robotnicy dniówkowi 16.667 mk dziennie, latarnicy (30 latarń) 16.227 mk. dziennie, palacze — 19.572 mk. dziennie, rzemieślnicy warsztat. I kat. — 22.035 marek dziennie.

Według żądań związku.

Robotnicy dniówkowi — 22.645 mk. dziennie, latarnicy — 22.195 mk., palacze — 26.690 mk., rzem. warsztat. I kat. — 30.050.

Kryzys w łódzkim przemyśle włókienniczym.

Interpelacja posła Szczerkowskiego.

Jak już donosiliśmy zarząd główny związku zawodowego przemysłu włókienniczego w Łodzi upoważnił posła Szczerkowskiego do zainterpelowania w Warszawie u odnośnych władz w sprawie redukcji dni roboczych, o raz wymawianiu pracy robotnikom w wielu fabrykach.

W związku z tem poseł Szczerkowski na posiedzeniu komisji przemysłowo-handlowej w sejmie, której jest członkiem, sprawę tę poruszył i wyjaśnił sytuację przemysłu łódzkiego podkreślając, że sprawa ta jest pierwszorzędnej wagi, gdyż kryzys rozszerza się z dniem każdym i o ile w zarodku nie zostanie zażegnany, może się bardzo źle odbić na gospodarce państwa całego, szcze-

gólnie wobec wielkiego znaczenia jakie ma Łódź dla gospodarki ogólnopolskiej.

W odpowiedzi na to prezes komisji, poseł Wierzbicki, oświadczył, iż wprawdzie sprawa ta jest palącą, lecz na tem posiedzeniu żadnej decyzji powziąć nie można wobec nieobecności ministra przemysłu i handlu, który w owym czasie brał udział w posiedzeniu rady przemysłowej.

Po dłuższej dyskusji komisja postanowiła zebrać wszelkie dane, stwierdzające kryzys w przemyśle włókienniczym. I w najbliższych dniach zwołać posiedzenie komisji przemysłowo-handlowej, z udziałem ministra handlu i przemysłu i na tem posiedzeniu przedsięwziąć środki zaradcze.

Interwencja okręgowego inspektora pracy.

Okręgowy inspektor pracy p. Wojtkiewicz, podczas swego pobytu w piątek w Warszawie, konferował z ministrem pracy p. Darowskim, którego informował o sytuacji obecnej w przemyśle włókienniczym. P. inspektor wskazywał, iż jednym z głównych powodów kryzysu jest brak gotówki, oraz niskiej wielkości dyskonta przemysłowców w P. K. K. P. Dotyczy to głównie przemysłu wielkiego, gdyż średni i drobny przemysł całkiem pozbawione są kredytu w P. K. K. P. i weksle dy-

skontują z wielkimi stratami w bankach prywatnych.

W odpowiedzi p. minister Darowski prosił o dokładne i wyczerpujące dane, na zasadzie których będzie mógł poruszyć sprawę na posiedzeniu w ministerstwie skarbu.

Wobec tego instytucje przemysłowe i firmy winny przedstawić inspektorowi pracy dane o niedomaganiach w ich przedsiębiorstwach, aby w ten sposób odpowiedni materiał mógł być przedstawiony władzom centralnym.

Dzisiejsza pogoda.

Komunikat państwowego Instytutu meteorologicznego.

Prawdopodobny przebieg pogody w dniu dzisiejszym:

Zachmurzenie zmienne, miejscami opady śnieżne. Wiatry wschodnie.

Konkursy w urzędach pocztowych.

Władze pocztowo-telegraficzne ogłosiły konkurs na posady następujące:

1) na stanowisko naczelnika urzędu pocztowego w Czudcu; podania należy kierować do urzędu poczt i telegrafów we Lwowie; 2) na stanowisko naczelnika urzędu pocztowego w Tarnowie; podania należy kierować do krakowskiej dyrekcji poczt i telegrafów; 3) na stanowisko naczelnika urzędu pocztowo-telegraficznego w Prużanie; podania należy kierować do dyrekcji poczt i telegrafów w Wilnie.

Zjazd prokuratorów apelacyjnych.

Wczoraj o godz. 11-ej rano w gmachu ministerstwa sprawiedliwości w Warszawie (Długa 7) rozpoczął się zjazd prokuratorów apelacyjnych Rzeczypospolitej polskiej.

W obradach, którym przewodniczy minister prof. W. Makowski, biorą udział prokuratorzy apelacyjni: Hübner (Warszawa), Czyszczoń (Kraków), Szulowski (Lublin), Malina (Lwów), Prądzyński (Katowice), Swirly (Wilno), Łukanowski (Toruń) i Marecki (Poznań).

Pozatem są obecni dyrektorzy departamentów ogólnego Augustyńskiego i więziennictwa Zakrzewski oraz naczelnicy wydziałów Sliwicki i Kenig.

Wczoraj na porządku dziennym obrad: stanowisko prokuratorów w sprawach dotyczących bezpieczeństwa i porządku społecznego opartego na zasadzie obowiązujących ustaw oraz stosunek prokuratorów apelacyjnych do sądów administracyjnych i policji.

Lustracja gospodarki miejskiej.

W związku z ostatnią aferą ceglana w magistracie urząd wojewódzki wyznaczył jednoosobową komisję, która zlustrować wydział budowlany magistratu, cegielnię oraz gazownię miejskie. (bip.)

Wstrzymanie zaliczek.

Magistrat wstrzymał wypłatę zaliczek urzędnikom miejskim.

U farbiarzy.

Wobec tego, iż farbiarze mają jeszcze nadzieję pomyślnego załatwienia sprawy dalszego prowadzenia fabryk, mniejsze farbiarstwo, czekając na ostateczne uregulowanie sprawy, co ma nastąpić na posiedzeniu środowym. Z kursów ogrodniczo-przetwórczych.

(x) Ogólna liczba słuchaczy na kursach ogrodniczo-przetwórczych, zorganizowanych przez C.T.R., wynosi około 100.

Jutro nastąpi zakończenie wykładów i słuchacze otrzymają świadectwa z ukończenia kursów.

Wśród pp. wykładających wyróżnia się prof. Brzozowski, autor wielu prac naukowych.

Tajemniczy okólnik.

Dowiadujemy się, że z polecenia ministerstwa spraw wewnętrznych we wszystkich województwach obecnie przeprowadza się drobiazgowo badanie wszelkich okólników natury administracyjnej, wydanych przez policję państwową, starostów i wojewodów, a to w celu stwierdzenia, czy rzeczywiście okólnik o rozciągnięciu tajnego nadzoru nad organizacjami patriotycznymi został wydany, o czym zainterpelowano w sejmie. Ministerstwu idzie o ujawnienie autora takiego okólnika i o wyjaśnienie całej sprawy.

Nowe przepisy meldunkowe.

Konferencja rządów z Komendantem policji.

Do komisarjatu rządu zgłosiła się delegacja związku rządów i administratorów, która przedstawiła memorjał w sprawie niedogodnych warunków meldunkowych.

Delegację przyjął komisarz rządu p. Iżycki, który oświadczył, że sprawa ta leży w kompetencji komendanta policji.

Wobec tego delegacja udała się do komendy policji, gdzie przyjął ją komendant inspektor Roszkowski.

Delegacja przedstawiła komendantowi memorjał, w którym jest powiedziane, że w komisarjatach policji w ostatnich czasach przy meldowaniu przyjezdnych, żądane są karty wymeldowania z miejscą przybycia.

Jest to rzeczą niemożliwą, gdyż reformę tę wprowadzono tylko w Łodzi, a przyjezdni, nie wiedząc o konieczności posiadania zaświadczenia o wymeldowaniu, takowego nie posiadają. Zwłaszcza kupcy, którzy przybywają do Łodzi na dzień lub na dwa, nie wymeldowują się w miejscach stałego pobytu. Administratorzy domów nie mogą być odpowiedzialni, jeżeli ktoś zamieszkuje bez zameldowania w ich domu.

Następnie wskazano w memorjale, że przybywają do Łodzi osoby bez dowodów osobistych, na których komisarjaty nie chcą przyjąć meldunku, nie bacząc na to, że według prawa rosyjskiego, meldować należy, a policja stara się w międzyczasie stwierdzić tożsamość danego przyjezdnego. Wobec tego administratorzy domów nie mogą być pociągani do odpowiedzialności za zamieszkiwanie w ich domach ludzi niezameldowanych.

W wielu komisarjatach podczas meldowania przyjezdnych, którzy na dowodach osobistych nie mają fotografii, policja żąda 2-ch świadków, którzyby stwierdzili tożsamość przyjezdnego; również i to jest w wielu wypadkach niemożliwe, gdyż przybywają osoby, nie posiadające w Łodzi znajomych.

Zakaz sprzedaży sacharyny.

W najbliższym czasie mają być wydane przepisy, sprowadzające możliwość nabycia sacharyny do wypadków zleconych ze względu na zdrowie przez lekarzy.

Zakaz ten przywrócił niejako stan rzeczy z przed wojny, kiedy w Rosji surowo zabronione i karane było sprzedawanie i używanie sztucznych substancji słodkich. Zakaz ten został przez wypadki wojenne przekreślony. W wielu wypadkach cukiernicy, fabrykanci lemoniad i t. d. używają sacharyny najzupełniej lawnie. W latach wojny miało to swoje uzasadnienie w braku cukru.

Dziś brak ten już nie zachodzi. To też władze beda przeprowadzały zakaz z całą surowością.

Udział Polski w targach kijowskich.

Dnia 14 b. m. przybywa do Kijowa na jarmark delegacja targów wschodnich we Lwowie w osobach pp. Łurskiego i Puchalskiego, których przyjazd pozostaje w kontakcie z polskiem ministerstwem przemysłu i handlu i posiada charakter półoficjalny. Poza tem spodziewany jest udział około 50 firm polskich.

Następnie memorjał wskazuje na to, że administratorzy domów nie mogą być odpowiedzialni za znajdywanie się w mieszkaniach sublokatorów. Tą sprawą powinni się zająć lokatorzy, bowiem zdarza się bardzo często, że lokatorzy, przyjmując służbę, nie meldują ich, wobec czego oni powinni być pociągani do odpowiedzialności.

Następnie związek rządów prosi w memorjale o zaakceptowanie pobierania opłat za meldowanie 3.000 mk., zaś za wymeldowanie 1000 mk., motywując to tem, że przy przeprowadzeniu tych formalności rządca mają wydatki.

Wkońcu w memorjale omówiono sprawę pełnienia obowiązków w charakterze administratora, wskazując na to, że poważna część piastujących te stanowiska to analfabeci, którzy nie powinni być dopuszczeni do pełnienia tych obowiązków. Posady administratorów domów, według penitentów, powinny być obsadzone po zasięgnięciu opinii w związku rządów.

Komendant policji, po zapoznaniu się z memorjałem, oświadczył że wyda rozkaz podwładnym organom aby nie żądano wymeldowania od przyjezdnych; również zarządzi, aby meldować wszystkich, nawet tych, którzy nie posiadają dokumentów.

Co do pobierania opłat za meldowanie i wymeldowanie komendant oświadczył, że zwoła konferencję z komisarzem rządu i prezydentem miasta, na której sprawa ta będzie omawiana.

W sprawie przyjmowania administratorów za zgodą związku, zasadniczo komendant zgodził się na to, gdyż, jak oświadczył, wie, że są administratorzy, którzy jednocześnie pełnią te obowiązki w kilku, lub też kilkunastu domach, wobec czego meldowanie nie może być punktualnie załatwiane, lecz zażądał, aby delegacja pretenzje te wyluszczyła w oddzielnym memorjale, a sprawa będzie definitywnie załatwiona. (bip)

Termin składania zeznań podatkowych.

Na mocy rozporządzenia ministra skarbu z dnia 7 lutego r. b. termin składania przez osoby fizyczne zeznań o dochodzie celem wymiaru państwowego podatku dochodowego i majątkowego prze suwa się na rok podatkowy 1923 z dnia 1 marca na dzień 30 marca.

Zamknięcie prac w komisjach trzech.

Zgodnie z rozkazem Oddziału V Szt. Gen., z dniem 15 lutego 1923 przestają istnieć komisje przyjeżdżających oficerów rezerwy przy wszystkich dowództwach korpusu.

Diety za podróże.

Przyznały uchwałą rady ministrów dodatki, w wysokości 30 proc. uzupełnienia diet normalnych przy podróżach służbowych, do miejscowości położonych na terenie przyłączonym do Polski na mocy traktatu ryskiego, w ziem wileńskiej, tudzież w powiatach białostockim, bielskim i sokólskim nie został zniesiony, wobec czego będzie on uwzględniany przy podróżach służbowych, odbytych również w czasie po 1 października 1922 r.

Dnia 12 lutego zmarł po długich i ciężkich cierpieniach

B. P. MAKS SZRETER

PRZEMYSŁOWIEC

przeżywszy lat 57, o czym zawiadamiają pogrążeni w głębokim smutku

Żona, córka i synowie.

O dniu pogrzebu nastąpią oddzielnie zawiadomienia.

Fabryka świadectw gimnazjalnych.

W swoim czasie P. K. U. zawiadomiło dyrekcję 8-mio klasowego gimnazjum męskiego filologicznego. A. Zimowskiego (Boczna 9), że ma pewne wątpliwości, co do świadectwa, złożonego w P. K. U. przez żołnierza Alfreda Kirsteina, zam. przy ulicy Juliusza 27. Wobec tego dyrekcja szkoły zwróciła się telefonicznie do urzędu śledczego, zawiadamiając go o wypadku.

Natychmiast trzecia brygada urzędu śledczego wydelegowała wywiadowcę Stasińskiego do gimnazjum, celem przyjęcia protokołu i wszczęcia energicznego dochodzenia. W pierwszej linii zarządno obserwacji i droża wywiadów ustalono, że Kirstein przebywa w domu Nr 8 na Wodnym Płuku.

Po krótkiej obserwacji został on aresztowany.

Przeprowadzona w mieszkaniu przy Wodnym Rynku rewizja żadnych rezultatów nie dała, jednak Kirsteina osadzono w więzieniu. — W czasie badania aresztowany zeznał iż świadectwo szkolne otrzymał od Zygmunta Golca, zam. przy ulicy Tyńnej Nr 3.

Aresztowany Golec nie przyznał się do zarzucanego mu przestępstwa, zaś dokonana rewizja w jego mieszkaniu również żadnych rezultatów nie dała. Prowadzone w dalszym ciągu śledztwo wykazało, iż Golecowi dostarczył świadectwa dla Kirsteina niejaki Józef Andrzejewski, zam. przy ulicy Pomor-

skiej 120. W nocy tedy aresztowano i sprowadzono do urzędu śledczego Andrzejewskiego. Ten ostatni przyznał się do winy, zaznaczając, iż kilkakrotnie świadectwa fałszował, zaś nieczatke gimnazjum przykładał Józef Klimczak (Gdańska 108).

Zaareztowano więc Klimczaka, a podczas rewizji w jego mieszkaniu znaleziono poduszeczkę tuszową i jedno fałszowane świadectwo. Klimczak usiłował, a nawet zdołał cześć fałszowanego dokumentu podrzeć, lecz funkcjonariusze policji świadectwo wyrwali mu i podkleili, dołączając jako dowód rzeczowy do sprawy. Badany Klimczak zeznał, iż nieczatke otrzymał na początku 1922 roku od kolegi swego, Wacława Kowalskiego i że Andrzejewski dał świadectwo także również Erwinowi Laubiszowi (Katna 44).

Dokonana u tego ostatniego rewizja żadnych konkretnych wyników nie dała. Laubisz wprawdzie zeznał, iż otrzymał od Andrzejewskiego świadectwo, jednak następnie zniszczył je.

Golec zeznał, że za świadectwo, wręczone Kirsteinowi, otrzymał 16 tysięcy marek, co tenże potwierdził, ile zarobili na tej „transakcji” inni, narazie nie udało się ustalić, lecz wykaże to niebawem śledztwo. Wszystkich pięciu aresztowanych osadzono pod kluczem, a akta sprawy przesłano do sądziego śledczego II-go rewiru. (bip).

Teatr i muzyka.

—o—
Dzień aktora.

Dzisiaj, jako w „Dzień aktora” staraniem III Z. A. S. P. w Łodzi odbyło się w teatrze miejskim przedstawienie, na program którego złożyły się przemówienie przewodniczącego III Z. A. S. P., Józefa Piłarskiego, okolicznościowy wiersz Gwidona Trzywdar-Rakowskiego i komedia Galsworthy'ego „Golebie serce” z pp. Jaraczem, Snyem, Bronowska i Sarnocką w rolach głównych.

„MAKBEK”.

Teatr miejski wystawiła w piątek 16-go lutego po raz pierwszy tragedję Szekspira „Makbet” w nowej inscenizacji Józefa Mawena, absolwenta szkoły reżysorskiej w Berlinie. Zastosowany będzie cały aparat nowoczesnej inscenizacji.

„Makbet” grany będzie w nowym przekładzie Jana Kasprówca. Ilustracja muzyczna według motywów Józefa Mawena. Role tytułowa kreuje p. dyr. H. Barwiński, rolę Lady Makbet gra p. Leonia Barwińska; pozatem obsadę starowłą pp. Krotke, Kleszczyński, Woskowski, Rakowski, Debiec, Tański, Wybrański, Urbański, Piłarski oraz panie Rodowiczowa i Werulsówna.

Doświadczenia p. Rom-Romano.

W piątek ubiegły p. Rom-Romano demonstrował przed gronem zaproszonych gości doświadczenia swoje z dziedziny sugestji, autosugestji i telenatli. Doświadczenia te wykazały niezwykłą impulsywność p. Romano na wrażenia zewnętrzne i pozwoliły na pokazanie zebranym całego szeregu ciekawych eksperymentów, jak wypełnianie zadań pomyślnych przez uczestników, etc. Następnie p. Romano drogą autosugestji wprowadził się w stan snu katalentycznego, podczas którego w ciągu kilkunastu minut był zupełnie nieczuły na pobudki zewnętrzne, jak ukłucia, zadrapania, etc. Stan ten jest pierwszym etapem snu katalentycznego, w którym zapadają fakirzy Indjacy, pozostając w nim w ciągu kilkunastu dni. P. Romano, ćwicząc się, doprowadził zdolność swą do tego, że mógł pozostawać w śnie tym 4 doby.

Bardzo ciekawie wypadły również doświadczenia, polegające na sugestji. Jako medium służyła uroczka p. Turońska z Teatru Polskiego, która na rozkaz p. Romano trafia w nogach, etc. oraz jeszcze jedna z obecnych panów której p. Romano zasugerował obce imię, które medium uparcie powtarzało, jako swoje.

Na zakończenie pokazu urządzone seans spirytystyczny. Całość wypadła niezmiernie efektownie i wykazała, iż p. Rom-Romano łączy w sobie b. rzadko spotykane dwie cechy: sugeratora o nętej woli oraz impulsywnego medium.

W. O.

Wysokie kary na rzeźników hurtowników.

Kamilarz rządu skazał za nie stosowanie się do przepisów o zwalczaniu lichwy następujących hurtowników do milion mk. grzywny: Henocha Fryda (Nowo-Zarzewska 2), Chaima Grosberga (Napiórkowskiego 56) i Joska Szymuszewicza (Nowo-Zarzewska 5), Szmula Ginsberga (Główna 67) na jeden tydzień bezwzględny aresztu i milion mk. grzywny; Szwie Najlich (Drewnoska 30) na 1 miesiąc bezwzględny aresztu i pół miliona kar; Mendla Dodina (Wesoła 4) na jeden miesiąc bezwzględny aresztu. Pozatem za odmowę sprzedaży słoniny, której większa ilość znaleziono w ukryciu pociągnięto do odpowiedzialności rzeźników: Jana Jabłońskiego (Gubernatorska 26 i Leopolda Hirscha Aleksandrowska 40). (bip).

Walka z pijactwem.

Za sprzedaż alkoholu w czasie niedozwolonym pociągnięty został do odpowiedzialności właśc. restauracji „Łodziańska” przy ulicy Piotrkowskiej 66. (bip).

Kryminalistyka.

Co kradną? Z przedpokoju mieszkania Mieczysława Lichtenstajna przy ul. Zielonej 8 skradziono futro wartości 10 mil. W nocy z dn. 8 na 9 b. m. we wsi Olejów gm. Wiskitno, braciom Julianowi i Gustawowi Cymermanom skradziono 2 krowy, wartości 3 miliony mk.

Żywa waga w słonie. Niejakł Wawrzyńca Koźmiński, zam. przy ul. Sienkiewicza 100, kupił wóz słonia od Stanisława Nowaka. Wóz ze słonią zawieszono na wadze w browarze Keilicha i wówczas Koźmiński urządził pod słoniem leżącego brata Nowaka, Feliksa, który tam leżał, aby wóz więcej ważył. Pomysłowych braci pociągnięto do odpowiedzialności sądow.

Wypadki.

Zderzenie wagonów. Na stacji Łódź-Kaliska na zwrotnicy zderzyły się parowóz i wagon ładowny, wskutek czego ten ostatni uległ uszkodzeniu. Wypadku z ludźmi nie było. (bip).

Zamach samobójczy. Irena Czańska, bez stałego miejsca zamieszkania, w bramie domu nr. 129 przy ul. Wólczańskiej, w celu samobójczym napila się esencji octowej. Desperatkę, po udzieleniu jej pomocy przez lekarza pogotowia, odwieziono do szpitala przy ul. Drewnoskiej.

Przy pracy. W fabryce Kreczmera przy ulicy Miłsza 62 robotnik Walenty Szyńska uległ uszkodzeniu prawej ręki. (bip).

Pożar. W fabryce Outmana przy ulicy Zakątnej 3-5 zapaliła się nagromadzona w szarpance bawełna. Pożar ugasił robotnicy fabryczni. (bip).

— Onegdaj o godz. 21 min. 30, wybuchł pożar w posesji Landaua przy ul. Piotrkowskiej 71, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem przez robotników, zajętych przy budowlu na 3-em p. Straż ogniowa ogień ugasiła. Straty spowodowane przez ogień i wodę, narazie nie dadzą się obliczyć. (bip).

W dniu 10-go lutego r. b. zmarł nieoczekiwanie szef naszej firmy

†
p.

Artur Preiss

Głęboko odczuwamy stratę naszego szefa dla rzadkich cech Jego charakteru. Cześć Jego pamięci!

Urzednicy i Majstrowie

Szów Hermana Preissa i S-ka w Fabjanicach.

W środę, dn. 14 lutego 1923 r. o godz. 1-iej po poł., w pierwszą rocznicę śmierci

b. p. REBEKI KACOWEJ

odbył się nabożeństwo żałobne w synagodze, przy Placu Wolności Nr 10, na które krewnych, przyjaciół i znanych zaprasza.

Zarząd Łódz. Tow. „Bykur Cholim” i „Komitet Uczcowski”.

Koleżance naszej, p. Franciszce Glikmanównie i rodzinie, z powodu śmierci Ojca

b. p. SALOMONA

wyrażają głębokie współczucie

Kierownik i personel Szkoły powszechnej nr. 122.

Z powodu śmierci

ś. p. ARTURA PREISSA

wyrażamy rodzinie naszej szczerze współczucie.

B-cia I. I. J. Rotberg.

„Ostatnia noc karnawałowa”.

Dzisiaj więc mamy ostatni dzień, a co ważniejsze, ostatnią noc karnawałową. Trzeba ją przepędzić wesolo i hucznie! A gdzież to się może lepiej udać, niż na reducie w sali filharmonji na rzecz „Domu sierot”? Tam bowiem ma się zebrać najlepsze towarzystwo, w miarę chęci poprzებierane za służbę domową, a wysłuchawszy najpierw całkowitego programu nadscenki nocej „Pa-ka-du”, który podnieci nierozruszane nerwy, puścić się w wir uciechy, suto nakrapiane gwiazdkami świętych atrakcji.

„Posłuchajcie i zważcie u siebie!” — jak mówi poeta: oto dzisiaj w nocy tylko dwa tysiące ludzi będzie w całej Łodzi, właściwie w całej Polsce, ba, w całej Europie, co mówię, w całym świecie, którzy poznają naprawdę dobrą zabawę!

Z powodu przedwczesnego zgonu ożel-zdnego

ś. p. Artura Preissa

wyrażamy rodzinie naszej serdeczne współczucie

Radzyner i Kolin.

„Posłuchajcie i zważcie u siebie!” — jak mówi poeta: oto dzisiaj w nocy tylko dwa tysiące ludzi będzie w całej Łodzi, właściwie w całej Polsce, ba, w całej Europie, co mówię, w całym świecie, którzy poznają naprawdę dobrą zabawę!

Czyżbyście chcieli świecić tam swoją nieobecnością? Byłaby to lekkomyślność nie do darowania.

Kostjomy
Palta
Amazonki
Futra

P. HERSZKOWICZ

Łódź, Zawadzka 8

poleca najnowsze modele wiosenne oraz materiały sezonowe

Trudności w lokowaniu i inkasowaniu weksli.

Weksle na sumy niższe od miliona nie będą przez banki przyjmowane ani do inkasa ani do dyskonta.

Jak się dowiadujemy w sferach bankowych omawiany jest projekt międzybankowej umowy, mocą której żaden bank nie przyjmie ani do dyskonta, ani do inkasa weksla, opiewającego na sumę mniejszą, niż milion marek.

Zarządzenie to ma na celu uproszczenie manipulacji bankowej i zredukowanie kosztów handlowych, które w ostatnich czasach stały się w niektórych bankach, posiadających większą sieć oddziałów i wielki sztab urzędniczy, nie do zniesienia, mimo znacznego podniesienia stopy procentowej od pożyczek krótkoterminowych i stopy prowizji od czynności bankowych.

Jeżeli bank otrzyma weksli na jeden miliard marek w odcinkach po sto tysięcy, a nawet czasem mniejszych, to koszt samego papieru, zużytego na księgowanie tej ilości weksli, na ich kopowanie i t. p. pochłania znaczną część stawki prowizyjnej, nie licząc już kosztów personelu, jaki trzeba utrzymywać, by związanym z ta-

kim napływem materiału wekslowego czynnościom podołać.

Jeżeli projekt ten zostanie przeprowadzony, to możliwym jest, że w niektórych bankach przystąpi się do redukcji personelu.

Z drugiej strony projekt ten, zrealizowany, powiększy jeszcze bardziej ciasnotę, panującą na rynku gotówki, gdyż uniemożliwi kupcom wystawianie na większe sumy weksli w kilku, a nawet kilkunastu odcinkach, płatnych w różnych terminach, a zmusi ich do wystawiania weksli na kwoty większe. Banki jednak w chwili obecnej znajdują się w sytuacji przymusowej.

P. K. K. P. prawdopodobnie utrzyma dotychczasowy system, chociaż i ta instytucja walczy już dzisiaj z trudnościami technicznymi przy opanowaniu olbrzymiego napływu weksli w każdym dniu i z miesiąca na miesiąc powiększa zarówno personel, jak i ubikacje wydziału dyskontowego i inkasowego.

Pezet.

Cło prohibicyjne na przedzę czeską.

Wobec tego, iż ostatnio rowadzone z Czech większe ilości przedzy, która sprzedawana jest po niższych cenach od łódzkiej, co stanowi bardzo poważną konkurencję dla tej ostatniej, związek eksportowy zwrócił się do wydziału handlowo-przemysłowego województwa celem wniesienia

na konferencje w min. przemysłu i handlu w 14 b. m. odpowiedniego memoriału. Memoriał ten przewiduje, na podstawie opinji, wydanej przez wydział przemysłowo-handlowy województwa, podwyższenie stawek celnych na przedzę czeską do 4000 mk. za klg. (bip.)

Życie gospodarcze Polski.

Podwyższenie taryfy pocztowo-telegraficznej. Od dnia 15 b. m. obowiązująca obecnie taryfa pocztowo-telegraficzna, tak wewnętrzna, jak i zagraniczna będzie pod-

niesiona o 200 procent. List wewnątrz kraju będzie kosztował od 300 do 600 mk., kartka 150, druki 50 do 600 mk., papiery handlowe i paczki wagi do 1 kg. — 50 mk., do 20 kg. — 10.000. Telegramy: 250 mk za wyraz w korespondencji we-

wewnętrznej, najmniejsza cena telegramu. 2500 mk., blankiet nadawczy 50 mk., telegramy prasowe o 50 procent tańsze; opłata za telegramy zagraniczne według stosunku 1 franka, który równa się 1000 m. Telefon: za rozmowy telefoniczne międzymiastowe jednostka zwykła do 25 kilometrów 1200 mak., 50 — 2400 i t. d. Nowa taryfa telegraficzna obowiązuje w o-brocie między Polską, Austrią, Czechosłowacją i w. m. Gdańskiem.

Przeniesienie dyrekcji kolejowej. Celem zreorganizowania kolei i nowego rozgraniczenia dykcji kolejowych odbyło się czwarte z rządu posiedzenie komitetu eksploatacyjnego państwowej rady kolejowej.

Komitet eksploatacyjny uchwałił pozostawić wszystkie dyrekcje bez zmiany z wyjątkiem dyrekcji lubelskiej, która w razie zgody ze strony władz wojskowych zostanie przeniesiona do Lublina, Brzeźcia lub Kowla.

Rynek pieniężny.

Giełda warszawska.

Gotówka.

Dolar Stan. Zjedn. 4150
Dolar kanad. 4150 — 3370
Marka niem. 140 — 142,50

(czeki i wpłaty.
Belgia 2270.
Gdańsk 137 — 139
Berlin 137 — 139.
Londyn 19000 — 19250.
Nowy Jork 40250 — 41000
Drobne dolary 41150 — 40750
Paryż 2600.
Praga 1200
Szwajcaria 7615.
Wiedeń 5700.

Akcje.

Bank Dyskontowy 41000
Bank Handlowy 7700
Bank dla handlu i przem. 25000
Bank kred. warsz. 1000
Bank Małopolski 2950
Bank przemysłowy 4100
Bank przem. łwowski 4325
Bank z. z. polsk. 1200
Zw. sp. zarobk. 2150
Kłewski 8000
Wildt 17000
Częstocice 130000
Cukier 900000
Firlew 9100.
Drzewo 7250
Węgiel 16000
Zielniński 29000
Starachowice 4000
Cegielni 151000
Lilpop 83500
Modrzelewski 70000
Ostrowiec 7800
Karasiński 17500
Rudzi 41000

Zyrardów 1750000
Borkowski 7000
Hurt 4250
Jablkowski 13500
Zegluga 5100
Natta 820
Nobel 18700
Haberbusch 36500
Gostawice 84000
Pocisk 4700
Parowozy 15200

Cecna giełdy pieniężnej w Łodzi.

Łódź, dn. 11 lutego 1923 r.

Dolarv St. Zjednoczonych (gotówka) w placeniu 41500, — w żądaniu 41650, w transakcji —
Dolarv St. Zjednoczonych (czeki) w placeniu 40500, w żądaniu 41000, w transakcji —

Franki belgijskie (czeki) w placeniu 2270, w żądaniu 2230, w transakcji —

Franki francuskie (czeki) w placeniu 2590, w żądaniu 2600, w transakcji —

Franki szwajcarskie (czeki) w placeniu 7675, w żądaniu 7680, w transakcji —

Funty angielskie (czeki) w placeniu 19500, w placeniu 195800, w transakcji —

Korony austriackie (czeki) w placeniu 05700, w żądaniu 05800 w transakcji —

Korony czeskie (czeki) w placeniu 1240, w żądaniu 1250, w transakcji —

Marki niemieckie (gotówka) w placeniu 140, w żądaniu 142 w transakcji —

Marki niemieckie (czeki) w placeniu 137, w żądaniu 140, w transakcji 125.

Nierządowa giełda warszawska.

Wczoraj na warszawskiej giełdzie nierządowej notowania były następujące:

Dolarv 42.500
Franki r. 2.635
Funty 199500.
Marki niem. 145
Ruble złote 2380000
Ruble srebrne 12600
Bilon 6200

Urzędowa giełda gdańska.

GDANSK, 12 lutego. — (Telegr. wł. „Głosu Polsk.”) — Na dzisiejszem zebraniu giełdy gdańskiej notowano:
Warszawa 75,55—67,27
Marka polska 72,81—73,19
Nowy-Jork 27,950—28,070
Londyn 130,672,50—131,227,50
Poznań 67,03—67,42
Holandia 11,221,97—11,278,15

Nierządowa giełda gdańska.

GDANSK, 12 lutego. (Telegr. własny „Głosu Polskiego”). Po zamknięciu

giełdy gdańskiej notowania były następujące:
Dolar 29,000
Marka pol. 71—72

Kotcowe notowania w Zurychu.

Zamknięcie.

ZURYCH, 12-go lutego. (Telegram własny „Gł. Polsk.”)

Warszawa 0,14
Nowy-Jork 5,32,50
Londyn 24,95
Paryż 32,80
Wiedeń 0,0075
Praga 15,80
Włochy 25,62
Budapeszt 0,20,50
Sofia 3,10
Holandia 210,80
Bukareszt 3,10
Berlin 0,186
Belgrad 5,10

Urzędowe notowania w Berlinie.

Zamknięcie giełdy

BERLIN, 12 lutego. (Telegr. własny „Głosu Polsk.”). Na urzędowej giełdzie berlińskiej notowania były następujące:

Warszawa 68
Marka polska 69,50
New-Jork 27,73050—27,897,50
Londyn 130,173,75—130,826,25
Paryż 1,710,71—1,719,29
Wiedeń 59,2750—59,4750
Włochy 1,341,63—1,348,57
Belgia 1,511,21—1,518,79
Budapeszt 10,92—10,98
Szwajcaria 5,236,87—5,263,15
Helsingfors 745,15—746,47
Sofia 163,59—164,41
Holandia 10,972,50—11,027,50
Christiania 5,137,12—5,167,98
Kopenhaga 5,211,93—5,238,07
Sztokholm 7,359,56—7,393,44
Hiszpania 4,364,06—4,385,94
Buenos-Aires 10,274,25—10,325,75
Rio de Janeiro 3,142,12—3,151,88
Tendencja spokojna.

Nierządowe notowania w Berlinie.

Pocletda.

BERLIN, 12 lutego. (Telegr. własny). Po zamknięciu giełdy, notowania były następujące:

Warszawa 73,50
Marka polska 75
Nowy-Jork 28,200
Londyn 136,000
Paryż 180
Wiedeń 41,95
Praga 865,50
Włochy 1,410
Belgia 154,50
Szwajcaria 5,450
Helsingfors 765.
Holandia 11,40
Christiania 5,560
Kopenhaga 5,475
Sztokholm 7,70
Tendencja spokojna

Teatr Żydowski „SCALA”
Cegielniana № 18.

Ostatni gościnny występ
całego zesp. teatru Central w Warszawie

Motke złodziej
Dziś, we wtorek, dnia 13-go lutego o godz. 8 i pół wieczorem

Teatr-światlny „Nowości”

MAX LINDER 7 lat nieszczęść Maxa Lindera
w ostatniej swej nowości.

„WYWIAD” Łódź, Piotrkowska № 104.
Biuro kredytowo-informacyjne
założone przez polskie instytucje finansowe
Sp. z ogr. odp.
Dostarcza informacji o zdolności kredytowej i organizacji firm handlowych i przemysłowych oraz osób, trudniących się handlem i przemysłem w całym państwie i zagranicą. Dostarcza adresów firm i przedsiębiorstw. 2350—5
Sporządza wyciągi hypoteczne.

Wykłady języka pomocniczego
Esperanto

na kursach przy Łódzkim Tow. Esperanckim (ul. Południowa 18) dla młodzieży rozpocznie się w poniedziałek, dn. 19 lutego r. b. o godz. 8 e. j. w. Tworzone są również komplety dla dorosłych. Zapisy przyjmuje sekretariat w poniedziałki i czwartki od 8—10 wiecz. 346—2

Poszukuje się, celem kupna
TKALNI
od 15 do 40 względnie, więcej, krosien angielskich w własnym budynku w centrum lub poza miastem. Oferty pisemne do red. „Głosu” sub. „Towarzystwo”. 536-2

ZGUBIONO
weksel na sumę mk. 35000 (trzysta pięćdziesiąt sześć tysięcy) z wystawienia J. Hopszejn Pomorska 6 Łódź na zlecenie firmy Kinzelewski Landau i Litwin, wystawiony dn. 19 grudnia 1922 r. platny 17 lutego 1923 r.; niniejszem niniejszym ten weksel, i znalaząc uprzejmie proszę za wynagrodzeniem oddać do mego mieszkańca Wschodnia 20 u Koźmickiego. 537-1

Przyjmuję zamówienia na sezon wiosenny na **jumpry wełniane, jedwabne i kombinowane** z własnych i powierzonych materiałów. Ceny umiarkowane. Gdańska 92, mieszk. 2.

Planta — Planta — Planta
Sp. Akc. „PLANTA”
poleca wypróbowane mieszanki roślinne
ASTMOZA do picia przeciw duszycy (astmie).
LAPIFELOZA o przyjemnym smaku przeciw kamieniom żółciowym.
KAPILOSAN do wzmocnienia włosów i mycia głowy.
Sp. Akc. „PLANTA”, Warszawa, Chłodna 43. Tel. № 102-12.
Przedstawicielstwo i główna sprzedaż: 969-18
Tow. Akc. E. Spiess i Syn, Piotrkowska № 107.

Poszukuje się kupna: Plac 150%, drożej
2 jeger. w do farbiant; 1 paddingmaszynę, 1 potłomną maszynę do suszenia o 7 cylindrach, 1 opalarkę gazową z aparatem do gazu, 1 maszynę do mierzenia i składowania szilk. Oferty uprasza się nadesłać pod „A. B.” do Adm. „Głosu” 327-8
Ładnie i Prędko
uczny pisanie kaligraf L. Berman, również poprawia wszelkie brzydkie charaktery pisma w ciągu 15 lekcji. Konstanczowska № 7. 818-2

Najtaniej
mimo drożyzny kupić można w firmie Samechel i Rozner, Łódź, Piotrkowska № 100 i filja 160 — garderobę dzieciną i bieliznę. 719-2

Kupuję
plac 100 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biuterię, szuby sztuczne, garderobę i szuby czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombardu i p. L. Milib. 292-5

White Star Line

Centrala: Warszawa, Marszałkowska 144.

Adres telegr. „Olympic Warszawa.”

Filje: Tarnopol—Tarnowskiego 5; Wilno—Niemiecka 28; Równe—Zwracać się do Kowla; Erzeń-Dabrowskiego 65; Kowel—Lucka 119; Lwów—Grodzka 36;

Czy chcecie mieć wspaniałą podróż do Ameryki?

Czy chcecie jechać największym i najbardziej luksusowym okrętem w świecie?... Wykorzystajcie więc nadarżającą się świetną okazję i jedźcie okrętem

„MAJESTIC“

Ten w świecie największy, bo aż 56.000 tonn pojemności liczący okręt—Pałac morski przebywa podróż z Europy do Ameryki w przeciągu 4 1/2 dnia.

„Majestic“ jest okrętem, zbudowanym według najbardziej nowoczesnej techniki i hygieny. Dzięki wielkości swej, posiada on duże, pięknie umeblowane kabinety-pokoje (także w trzeciej klasie oddzielne kabinety na 2, 4 i 6 osób), sale dla zabaw, gier towarzyskich i zebrań, sale sportowe i kąpielowe, bogate biblioteki i wspaniałe, zaciszne czytelnie, oraz pokłady spacerowe — kryta i otwarta. W pięknie przybranych salonach okrętu tego urządzone są dla pasażerów wspaniałe zabawy z tańcami i muzyką. Do dyspozycji pasażerów tego okrętu, pomieściły wielu inoimmi rozrywkami, jest także teatr świetlny o bogatym programie.

Oferowuje chętnie udzielić pasażerom wszelkich informacji, obsługa szybka i uprzejma. Do dyspozycji pasażerów okrętu tego jest niezwykle silna kuchnia z kuchenkami i widem bez żadnego ograniczenia. O regularności i powodzeniu Twa okrętowego WHITE STAR LINE najlepiej świadczy to, że okręty tego Tow. przewiozły w roku 1922 z Europy do Ameryki 55.863 pasażerów, zaś z Ameryki do Europy 43.845 pasażerów i 11 klasy, a 11 klasy znacząco więcej.

CZYTAJCIE BARDZO UWAGNIE!

Zwracamy uwagę, że pasażerowie nasi jedni z Warszawy bezpośrednio bez żadnego pośrednictwa do portu CHERBOURG (Francja) pod opieką specjalnych, rzucających przewodników, którzy udzielają w drodze wszelkich wskazówek, załatwiają bagaż i t. d.

Korzystajcie więc z okazji i zainicjujcie się natychmiast do Biura naszego w Warszawie, Marszałkowska 144, lub do wyżej wymienionych filii.

Dr. Ludwik Falk
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 10—12 i 5—7
Nawrot 69 7.
1948—12

Wegiel drzewny
w każdej ilości sprzedaje skład opałowy, przy ul. Franciszkańskiej 25.
341—4

Kto dyskontuje
krótkoterminowe weksle solidne 2—3 tygodniowe, weksel 100—500 (0) mk. Oferty do „Głosu“ pod „Dyskonto“, 234 s

Na 3 miesiące
poszukuję pożyczki do 20 mil. mk za wysokim procentem i zabezpieczeniem przed dewaluacją waluty. Oferty do „Głosu“ pod „Pożyczka 2342“.
842—4

Drzewo
opałowe (drzewy) 800 mk. za pod 10 podów z odwozka, Kolejna 7.
103—2

Pokoja umiłowanego
poszukuje inżynier samolotowy w okolicy ul. Katedralnej lub w środowisku. Oferty do kantoru fabryki „Inżynier & Cie. na ręce dyrektora, Katna 6. 7-8

szafa
do garderoby, umywalka z płytą marmurową i drzwi okute żelazem do sprzedania. Dzielna 55 m. 4. Odjard od 2—4 po południu.
857—1

Włoszenia drobne
Nauka i wychowanie.
(Za wyraz 100 mk.)
Diplômé a la Faculté des Lettres de Paris chereza des leçons de français (littérature, histoire, conversation). Adresse: Siemiełowicza 64 log. 12.
235—2

M. Glazer
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 11 i pół do 1 i od 5 do 7. 974 6

Lubicz
Choroby skórne, weneryczne i moczołciowe
przyjm. od 9—11 i od 3—5 ppo
—8201

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Ewangelicka 2
Loda. przyjeżdżać od 9—12 p. 6—8 pp. dla pan 3—5 pp.

Henryk Bergson
Akuszeria i chor. kobiece.
Dzielna 6.
Od 4—5. 855—6
Nr. 204 W. U. 2. 22. V. 832

Do sprzedania
maszyna do szycia, dywan przyładny i dwufotele a kanapę pluszową w składzie czterech mebli, ul. Dzielna 13.
372—1

Posiady i prac. Poszukiwano.
(Za wyraz 80 mk.)
Energetyczny na moment buchatters-borenspondenta, piszący biegle na maszynce z dobrą referencjami, poszukuje pracy. Oferty do „Głosu“ pod „Młody“, 873—1-pp

Inteligentna panna, znająca języki polski i niemiecki poszukuje pracy pod „Praktykantka biurowa“ do Adm. „Głosu“ 2361—1-pp

Młodzieniec 4-6 lat, wykształconym poszukuje 3 lub 4 godz. pracy w godzinach popołudniowych. Wymaganie skromne. Oferty proszę składać pod „Młodzieniec 2354“ do „Głosu Polak.“ 2354—1-pp

Młoda inteligentna osoba poszukuje samodzielniejszego zarządu domem. „Laska ul. R. 363—2—pp

Poszukuję powody korekty pudenta. Znam język polski, rosyjski, francuski i angielski w słowie i piśmie. Piszę biegle na maszynie różnego systemu. Zgłoszenia składać do admin. „Głosu“ pod „Korespondent“. 827—3—pp

Żołnia sprzedawcy z dobrą referencją pragnie zmienić powód. Oferty sub. „N 431,051“ do Adm. „Głosu“. 59-1-pp

Dziwić się trzeba a jednak jest prawda,
że mimo druzyny firm Samochod i Rozner, Łódź; Piotrkowska № 100 i filia 103, sprzedają stare zapasy garniturów, wąskich pant, spodni, bielizny damskiej po tanich cenach.

Zaofiarowana.
(Za wyraz 120 mk.)
potrzebna stała topisa kryta panienka, lub kobieta do sprzątnia i pomocy w gospodarstwie. Zgłosz. się od 4—6 po poł. Cegielniana 70, m 13, do pp. Lipszycy.
242—2-pp

Lokale i mieszkania.
(Za wyraz 120 mk.)
poszukuję pokoju wódoł miesznia na pracownię kapeluszy a następnie w celu pracy. Oferty do „Głosu“ pod „L.“ 843—1-m

Kupno i sprzedaż.
(Za wyraz 125 mk.)
A. Kretos, stół, krzesła, noce szafki, kredens, umywalka. Właściciel: Główna № 9, m. 11.
250—3-k

Zgłoszenia pod „Veritas“
do adm. „Głosu“ 2363-m

Doniesienia rozmaite.
(Za wyraz 100 mk.)
Kuszerka Piłkowska przyznaje za niewłaścicielstwo przyjeżdżających i przyjeżdżających. Piotrkowska № 132.
999—10-a

Przybiłkował się Doberman czarny podpańczyk. Ofiarował za wywód. Cegielniana 12, Warszawa.
241—1 a

Praca portretów. Sólta i nafami. Andrzejka № 54 Sięszceki. 230-2-d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Samoloty, lat 25, inteligentny, przydatny, dobrze wyposażony, pragnie w celach matrymonialnych poznać się z posiadaczką, panną, lub wdową. Rzecz traktuje się serio. Reflektantki umieszczać w „Głosu“ pod „Samoloty 2034“ do admin. „Głosu Polak.“ 031—4-d

Wynajm ples „foxter“ i biały, czarne takti, wabi się „Filiat“. Proszę odprowadzić za wynagrodzeniem: Piotrkowska № 132, i piętro, front.
255—3-d

Zarząd Gminy Starozakonnych m. Łodzi

pod je do wiadomości, że budżet Gminy, oraz I część rejestru poborowego na 1923 r., zawierająca plątków z ulicy Aleje Kościuski, Al. I Ma a, Aleksandrowskiej Aleksandryjskiej, św. Anny, Brzezińskiej, Brzozowej, Balucki Rynek, Bazarnej, Cegielnianej, Ceglanej, Cementarnej, Dąbrowskiej, Dolnej, Dobrej, Drewnowskiej, Dworskiej i Bzielnej, stosownie do istniejących przepisów, zostają wyłożone do rzeglądu w przedziagu 8-ia dni, t. j. od dnia 12-go do dnia 20-go b. m. w kancelarii Gminy przy Pl. Wolności, w godzinach od 9-iej do 12-iej w poł.

Reklamacje złożone po 20 lutym nie będą uwzględniane.
Łódź, dnia 12 lutego 1923 r.

Zarząd Gminy Starozakonnych.

LOKAL

w Śródmieściu — dawniej fabryka chemiczna — 100 kw. lokal — do wynajęcia pod skład lub fabrykę. Bezpośrednio oferty sub „Chemik“ do „Głosu“.
866—2

Manufaktura.

Hurt. manuf. w Poznaniu poszukuje stos. handl. z Łodzi, celem powiększenia się.
Firma istnieje od 14 lat.
Szuka cichego współnika-dostawcę chrześcijanina.
Zgl. upr. adresować: Poznań, skrzynka poczt. 273.
817—2

Dr. W. Łagunowski
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 12—2 pp. 1 od 5—8 w.
Gdańska (Długa) 42.

Dr. Edmund Eckerl
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 12—2 i od 3—5
Panie od 3—5.
Kilińskiego 137 (przec. dom od ul. Główny)
108—1-3

Dr. J. Sotawiejszyk
Choroby skórne i weneryczne
ul. Pańska Nr. 4 (ro. konstanyowski)
Przyj. od 9—11 i od 3—5 ppo
—8201

Doktor SZUMACHER
Choroby skórne i weneryczne.
goda. przyj. od 6—7 i pół w oieda. Święta od 11—1 po pu
Benedykta 106 1
(8-go sierpnia)
099—11

Choroby skórne i weneryczne
Dr. Lewkowicz
Konstanyowska 12.
10 goda. 2—3 i od 6—8. Panie od 10—12.
782—1

Skład Apteczny do wydzierżawienia.
Oferty sub. W. H. w adm. Głosu Polskiego 8 5-8

Zeligsonowa
przyjm. od 11—11 i oieda. Święta od 2—5.
Ul. 6 Sierpnia (Bened.) 1
Choroby kobiece, skórne i weneryczne (kob.).
Wznowienie pracy na tworzy ginekologii.
9-5—11

Dr. med. M. Glazer
Piotrkowska 32.
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 11 i pół do 1 i od 5 do 7. 974 6

Dr. med. Lubicz
Cegielniana 43.
Choroby skórne, weneryczne i moczołciowe
leczenie sta. słonecny wyśiel. Przyjm. od 4—6. Dla pan oddzielna poczta. 157—15

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Ewangelicka 2
Loda. przyjeżdżać od 9—12 p. 6—8 pp. dla pan 3—5 pp.

Henryk Bergson
Akuszeria i chor. kobiece.
Dzielna 6.
Od 4—5. 855—6
Nr. 204 W. U. 2. 22. V. 832

Do sprzedania
maszyna do szycia, dywan przyładny i dwufotele a kanapę pluszową w składzie czterech mebli, ul. Dzielna 13.
372—1

Włoszenia drobne
Nauka i wychowanie.
(Za wyraz 100 mk.)
Diplômé a la Faculté des Lettres de Paris chereza des leçons de français (littérature, histoire, conversation). Adresse: Siemiełowicza 64 log. 12.
235—2

M. Glazer
Choroby skórne i weneryczne
przyjm. od 11 i pół do 1 i od 5 do 7. 974 6

Lubicz
Choroby skórne, weneryczne i moczołciowe
przyjm. od 9—11 i od 3—5 ppo
—8201

Dr. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych.
Ewangelicka 2
Loda. przyjeżdżać od 9—12 p. 6—8 pp. dla pan 3—5 pp.

Henryk Bergson
Akuszeria i chor. kobiece.
Dzielna 6.
Od 4—5. 855—6
Nr. 204 W. U. 2. 22. V. 832

Do sprzedania
maszyna do szycia, dywan przyładny i dwufotele a kanapę pluszową w składzie czterech mebli, ul. Dzielna 13.
372—1

Dziwić się trzeba a jednak jest prawda,
że mimo druzyny firm Samochod i Rozner, Łódź; Piotrkowska № 100 i filia 103, sprzedają stare zapasy garniturów, wąskich pant, spodni, bielizny damskiej po tanich cenach.

Zaofiarowana.
(Za wyraz 120 mk.)
potrzebna stała topisa kryta panienka, lub kobieta do sprzątnia i pomocy w gospodarstwie. Zgłosz. się od 4—6 po poł. Cegielniana 70, m 13, do pp. Lipszycy.
242—2-pp

Lokale i mieszkania.
(Za wyraz 120 mk.)
poszukuję pokoju wódoł miesznia na pracownię kapeluszy a następnie w celu pracy. Oferty do „Głosu“ pod „L.“ 843—1-m

Kupno i sprzedaż.
(Za wyraz 125 mk.)
A. Kretos, stół, krzesła, noce szafki, kredens, umywalka. Właściciel: Główna № 9, m. 11.
250—3-k

Zgłoszenia pod „Veritas“
do adm. „Głosu“ 2363-m

Doniesienia rozmaite.
(Za wyraz 100 mk.)
Kuszerka Piłkowska przyznaje za niewłaścicielstwo przyjeżdżających i przyjeżdżających. Piotrkowska № 132.
999—10-a

Przybiłkował się Doberman czarny podpańczyk. Ofiarował za wywód. Cegielniana 12, Warszawa.
241—1 a

Praca portretów. Sólta i nafami. Andrzejka № 54 Sięszceki. 230-2-d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

Przybiłkował się ples wyśiel brązowy, biały i czarny. Rawska № 9, Józef Pałat.
242—1 d

SALA FILHARMONJI. Dzielna 20.

Wtorek, dn. 13 b. m.

Ostatnia noc karnawałowa Wielki Bal Maskowy

poprzedzony Kabaretem od godz. 9 do 11 1/2, złożonym z najlepszych sił zawodowych.

Od godz. 11.30 do rana tańce oraz wiele atrakcji, jak: Kasyno, Strzelnica, Gra w tarczę czyli Próba zręczności.

Orkiestra—Jazz-Band.

Panie w maskach, panów obowiązują stroje wieczorowy.

Bufet, cukiernia, trunki. Ceny restauracyjne! Bez Karoty!!!

Bilety wejścia służą na kabaret i maskaradę. 125—3

Fabryka Tektury Smółcowej „J. i A. Bilander i Sliwkowicz“
w Łodzi.
Fabryka: ul. Nowo-Południowa № 8 (róg Zagajnikowej). Kantor: ul. Zielona № 1, tel. 6 95. poleca ze składni tektury smółcowej (papę do obuwia) oraz lepnika (klebemase) we wszelkich ilościach i gatunkach 827—3

DO WYNAJĘCIA.
w Kryńcu na sezon letni na przeczeg 5-ciu do 6-ciu lat willa, pięknie położona, posiadająca 15 komieszczeń. Pożądaniem jest, aby cesar sumy dzierżawnej za wymieniony okres czasu ulszczona była przez właściciela w góry. Zgłoszenia należy kierować pod adresem: Stanisław Kurdziel, Kryńca, willa Romanówka 328—1

POSZUKUJE
właściciela trójmaszyny szpulmaszyny, komuschermaszyny dla przyrządów jedwabnej i ręcznych oraz warsztatów dla Trepa-de-Chine. Także potrzebny zdolny obermajster na wynagrodzeniem. Politeja wyraz. Oferty do „Głosu“ sub: Jędwab, 239-2 Piotrkowska 100. 834-1

KORRESPONDENTKA
bruralkistka samodzielna, z dokladną znajomością niem. i polsk., pisząca na maszynce, pragnie zmienić posadę. Laska. Zgl. sub. „Germania“ do „Głosu“ 201—3

ZGUBIONO
w szli Helenowa w noc 5 dnia 8 na 9 lutego r. b. bransoletkę ziotą z dwoma małymi brylancikami i malym szafir. Rzeź pamiątkowa — zwrot za „Głosu“ 201—3

Pracownia Pkołder

watowych i psachowych.
L. Landau
Konstanyowska 10.
243-2